

België - Belgique
P.B.
8400 OOSTENDE 1
3/4637
P 706130

Het leven
zoals het
(ook)
was in Ibis

Leven en werken
van de familie Baels

VLIZ vzw
Wandelaarkaai 7
8400 OOSTENDE

Uit het fotoarchief
van Roger Rys

79ste jaar • verschijnt maandelijks
nr 8 • 10 augustus 2012 • 3,99 euro
afgiftekantoor Oostende 1
Niet bestelbare exemplaren terugbezorgen aan HVB
Brusselstraat 12 te B-8450 Bredene
Danke postman / -vrouw

Ge-haven-d

De 500 woorden van Nicole.

Nicole Derycker is een geboren Oostendse, dochter en kleindochter van vissers. Tot haar 27ste woonde ze in de Stad aan Zee, daarna spoelde ze weg naar Brugge, Antwerpen en Watou en belandde uiteindelijk terug in Oostende. Ze publiceerde onlangs haar tweede jeugdboek, *Kus uit India*. Voor HVB schrijft ze maandelijks een column in minder dan 500 woorden.

Graag zie ik ze schuimbekkend binnenvaren, de vissersschepen, hun netten optrekkend voor ze tot rust komen in de havengeul. Graag zie ik ze aankomen, de vissers die hen bevaren. Ze zien me niet staan op het staketsel, vol van verhalen als ze zijn, maar ik laat me niet afschepen door de eb en vloed van hun natuur. Mijn natuur kijkt hoe zij zich in de haven gedragen. Op de rand van zee en land. Daar voel ik me veilig, daar maak ik kans.

Gegroefde gezichten laat ik met rust. Bij hen raak ik moeilijk aan boord, zij zijn al te bedreven in het aanvaarden van hun lot. Maar de jongere knapen, onbezonnen en onervaren, die trekken me aan. Hun ogen kijken naar het land, naar liefde, liefde die hun afzien kan zalven, hun zeeziek zijn kan doen vergeten, hun twijfel kan maskeren.

Twijfel? Ik ben er toch! De stille waarneemster van hun lot. Ik die met mijn aandacht hun toekomstige volharding bezegel. In de kantine aan de kade zie ik ze dansen en bier drinken terwijl stuurliu aan de toeg met begerige blikken naar de dienstster kijken. Zij die met haar gulle décolleté de jonge matrozen overvloedig van bier bedient tot lang voorbij middernacht. Schertsend en plagerig, oppermachtig. Hoe ze met haar strakke kontje draait. Hoe ze behendig de klap op haar billen ontwijkt.

Ik, ik ben anders. Ik, ik ben als een meeuw met een gebrekkige poot die vol dwingende verwachting het schouwspel bekijkt. De nacht vordert en ik word waakzamer en levendiger en als de jukebox op volle toeren draait en het licht getemperd wordt, voelt mijn stijve poot als bij wonder bijna even soepel als weleer. Dan kom ik uit mijn donkere hoek tevoorschijn en vraag een eenzame die zijn lief kwijtgeraakt is ten dans. Dan laat ik me gewillig in zijn netten vangen, kronkel wulps tot een bevrijding die ik niet wil. In die vroege uurtjes, vol zweet, tabak en haringgeur bied ik mijn rondingen aan, rondingen die niet te versmaden zijn in de dronkenschap van de prille morgen. Aan deze, aan gene. Stevige lijven vol kracht en zeezout trillen van fierheid en gebruiken me in niet erkend verlangen naar rust. Ja, ik zit graag in hun gezelschap en geniet zolang ik mag, zolang ik kan, zolang ik moet. Dan, als de zaal leegloopt en eenzaamheid mijn gebrek weer doet verschijnen, bestel ik een kom soep, steek nog een sigaret aan en fantaseer hoe de volgende schepen komen aangerold. Hoe ze hun netten optrekken. Hoe ze de havengeul binnenglijden. Die glinsterende vagina die hen weglukt van hun bestemming en vergetelheid belooft. Tot ze hen weer uitspuwt, het zeegat in.

Nicole Derycker
foto: Jo Clauwaert

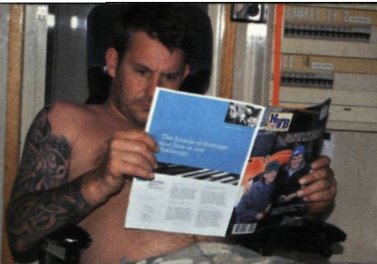
wijnbar

ZIO GIO

Dr Eduard Moreauxlaan 89
8400 Oostende
T 0475 22 25 11
joris@ziogio.be
www.ziogio.be

EEN RUSTIGE LOUNGE BAR MET SFEERVOLLE MUZIEK
WIJNEN, BUBBELS, STERK SPUL, KOFFIE, FRISDRANKEN EN HAPJES UIT ALLE ITALIAANSE REGIO'S

EEN PLEK VOL
ITALIAANSE WARMTE
IN DE VISSERSWIJK
VAN OOSTENDE

**GIJ DIE DIT BLAD
IN DE KRANTENWINKEL
KOOPT**

HVB
79
VRIJE
HET VRIJE VISSERIJBLAD

HET VRIJE VISSERIJBLAD

Onafhankelijk magazine
van de zee
ISSN: 0776-6912

MEDEWERKERS:

Jo Clauwaert, Robert Coelus,
Walter Debrock (†), Nicole Derycker,
Juil De Vocht, Zio Joris De Voogt,
Don Fabulist, Peter Flynn, Peter
Holvoet-Hanssen, L.A. Inghelbrecht,
Frank Neyts, Jef Klausing(†), Antoine
Légat, Chris Meyers, Geert Cyriel
Tavernier, Flor Vandekerckhove,
Louis Vande Casteele, Jacques van Harten,
Katrien Vervaele, Guido Walters (†).
Gasten: André Barbaix, Karina
Blanchar, Inge Boulonois, Frone
Clauwaert, Eddy Eneman, Eddy Serie
Vormgeving: Jo Clauwaert, Ilse Heip

**Redactie te bereiken op
0474 53 88 00**

E-mail: het.visserijblad@telenet.be

www.visserijblad.be

V.u.: Flor Vandekerckhove
Brusselstraat 12, Bredene
UITGEVERIJ:

VZW Liefkemores.

Redactie, publiciteit en
alle correspondentie:

HVB, Brusselstraat 12,
8450 Bredene

Omslagfoto: Chris Prut Meyers

Losse nummers: **3,99 euro**

Abonnementen!

* Jaarabonnement België

(12 opeenvolgende nummers startend
vanaf de betaling) door overschrijving
van 30 euro op rekening
384-0596581-18 van
Het Visserijblad, met vermelding
abo HVB.

* Jaarabonnement Nederland

(12 opeenvolgende nummers, startend
vanaf de betaling) door overschrijving
van 52,00 euro op
de Belgische ING-rekening van
Het Visserijblad (IBAN):
BE50 3840 5965 8118
(BIC): BBRUBEBB.

Vermelding: abonnement HVB.

Schilderij: Frone Clauwaert

Neem vandaag nog een abonnement en schrijf 30 euro (*) over op rekening
384-0596581-18 van Het Visserijblad. U krijgt dan een jaar lang HVB bij u thuis in de bus bezorgd.
(*) *Tarief voor abonnementen in België. Voor het buitenland, zie colofon.*

NEEM TOCH 'N ABONNEMENT

CREVITS

**IMPORT - EXPORT - ALLERLEI KETTINGEN EN KETTINGMATTEN
ANKERS - HERBRUIKBARE MATERIALEN - VISSERIJBENODIGDHEDEN
RUBBER BOLLEN EN RUBBER RINGEN**

Marcus Gerardsstraat 12, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 48 33

Kotterstraat 42, 8380 Zeebrugge. Tel.: 050 54 45 85

Ankerstraat 20, 8400 Oostende. Gsm: 0475 30 39 87

Fax: 050 54 79 11

Telefoneren vanuit Nederland: +32 50 54 48 33

Het leven zoals het (ook) was in Ibis

Over droog brood, het klokhuis van een appel en water uit de spoelbak van 't WC

Ibis is meer dan een merkwaardige onderwijsinstelling. Dat blijkt ook uit de interesse waarmee kunstenaars naar dat instituut kijken. Filmmaakster Annelies Verbeke maakte er 'Les enfants de la mer/mère' over, een kortfilm die wereldwijd in de prijzen valt. Hetzelfde geldt voor fotograaf Titus Simoens die zijn fotoreportage over Ibis veelvuldig bekroond ziet worden.

Ibis heeft altijd al veel waardering gekregen, en terecht. De nationale pers, de hoge burgerij, het koningshuis... ze laten er sinds het ontstaan regelmatig hun licht op schijnen en de instelling heeft, mede dank zij die hoge steun, inderdaad honderden kinderen op weg geholpen. Dat gebeurt vandaag nog steeds.

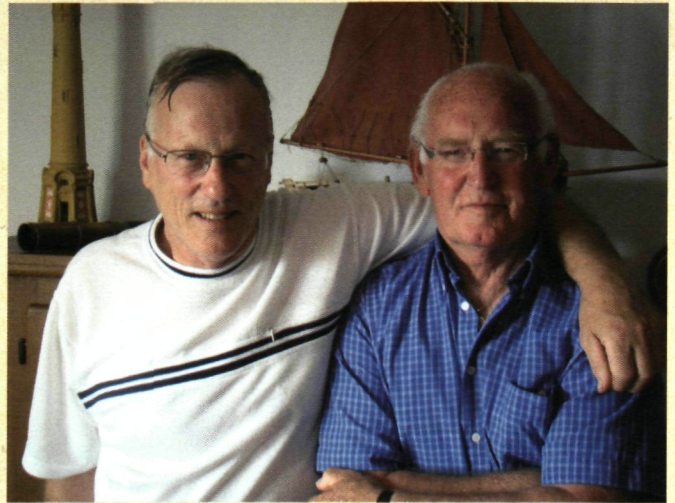
Maar hoe ervaart een kind dat zelf, zo'n verblijf in Ibis? Het is een vraag die wij ons telkens stellen wanneer zo'n delegatie in matrozenpak gestoken jongens opdaagt op een of andere visserijplechtigheid. We staan er, eerlijk gezegd, altijd met gemengde gevoelens naar te kijken. Hoe verwerken ze zo'n jeugd?

De jongens volgen in Ibis niet alleen onderwijs dat hen naar de maritieme wereld moet leiden. Ze verblijven er in een internaat dat totaalzorg aanbiedt en ook tijdens weekends en vakanties opvang verzorgt. Prioriteit wordt gegeven aan weeskinderen, jongeren in moeilijke sociale omstandigheden, jongens die probleemgedrag vertonen, kinderen die lijden onder emotionele of sociale verwaarlozing... Deze keuze verklaart mee waarom de instelling de reputatie heeft bijzonder streng te zijn, want je moet het toch maar in de hand kunnen houden. Anderzijds kun je haast niet anders dan het je afvragen: wat doet dat met een kind, een verblijf van enkele jaren in zo'n streng gedisciplineerd instituut?

Open deur

In mei organiseerde Ibis opendeurdagen waaraan we in de voorbije nummers al aandacht besteed hebben. Het was ons toen opgevallen dat daar zoveel oud-leerlingen op afkwamen. Je zou denken dat wie in zijn kindertijd zo'n strenge, zeg maar militaristische opvoeding ondergaan heeft, nooit meer naar die plek terug wil keren. Dat blijkt niet het geval te zijn, opvallend veel oud-leerlingen - een mix van verschillende generaties - vereerden Ibis tijdens die warme meidagen met een bezoek.

Het instituut heeft dan ook een bloeiende oud-leerlingenbond. Toen Ibis de het honderdjarig bestaan te vieren had, zochten

Daniël Eyland (links) en Thriphon De Meulenaere verzamelen info over alle leerlingen die langs Ibis gepasseerd zijn. (foto hvob)

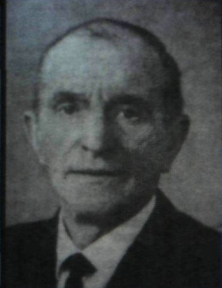
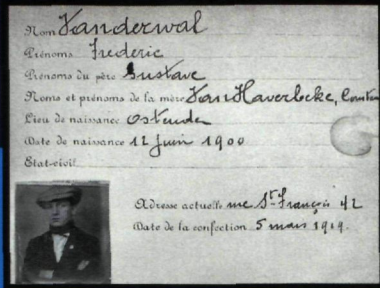
directeur Philip Declercq en de oud-leerlingenbond naar een passend initiatief. Het werd een project dat Thriphon De Meulenaere en Daniël Eyland nu uitvoeren. Vertrekend van de steekkaartenbak waarin Ibis de leerlingen archiveert, gaan ze op zoek naar krantenartikels, loopbaangegevens, recente en oude adressen, verwantschap, doodprentjes... Het is een monnikenwerk waar onderzoekers later ongetwijfeld hun voordeel mee zullen doen. De Meulenaere en Eyland voegen daarmee hun namen toe aan de lange rij van heemkundigen die in stilte belangrijk werk verrichten. Ze vergroten het geheugen van de vissersgemeenschap. We maakten een afspraak met de twee omdat we nieuwsgierig waren naar het archief dat ze aanleggen, maar ook om de vraag beantwoord te zien die we al zolang stellen: wat doet zo'n Ibisopvoeding met een mens? De Meulenaere en Eyland vertelden ons honderduit over de zeden en gewoonten waarmee ze destijds grootgebracht werden, ze belichten een kant van het Ibisverhaal waarover maar weinig geschreven wordt. Hou je vast!

Kindertijd

Thriphon De Meulenaere (°1938) is geboren & getogen in Heist. Daniël Eyland (°1950) komt van de Oostendse visserswijk

De foto toont ons Ibisjongens tijdens een militaire oefening in 1922.

Opex. Beiden wonen nu al lang in Bredene, op een boogscheut van elkaar.

Ze verschillen sterk van elkaar, die twee. Ze behoren tot twee verschillende generaties. Thriphon is twaalf jaar ouder dan Daniël. Die laatste is een praatvaar, druk gesticulerend terwijl hij wilde anekdotes aan elkaar breit. Hij is scherp in zijn meningen, neemt geen blad voor de mond, een militant socialist ook. Thriphon daarentegen is bedachtzaam, hij spreekt zachter, relateert en nuanceert zijn kompaan, en tijdens ons gesprek is hij niet één keer op een politieke mening te betrappen. Wat de twee vrienden bindt is Ibis en de opvoeding die ze daar genoten hebben, alhoewel 'genoten' misschien niet het juiste woord is. Wat hen ook bindt is het opzoekingswerk over de Ibisjongens van weleer, dat hen vën her naar der voert, van archieven naar musea laat trekken, van publicaties naar verenigingen, van parochieregisters naar personeelslijsten van de marine.

Hoe komt het dat ze als kind in Ibis terechtgekomen zijn?

Ibis bezoekt op 9 september 1930 een Zweeds schoolschip.

Eyland: "Mijn ouders hebben elkaar leren kennen tijdens de oorlog. Ze werden beiden verplicht in Duitsland te gaan werken, mijn vader omdat hij een Duits officier geslagen had, mijn moeder omdat ze in Frankrijk bij het verzet geweest was. Ze werden daar verliefd op elkaar, trouwden, maar dat huwelijk werd geen succes. Vader was een flink stuk ouder dan moeder en hij leidde een liederlijk leven gebaseerd op sterke drank, zware tabak en lichte meisjes. Moeder, een Française, zat thuis met een nest kinderen, maar was niet van plan het leven zomaar aan zich voorbij te laten gaan. Moeilijk is dat wanneer er dertien monden te voeden zijn. Ze zorgde er dan ook voor dat de meeste van haar kinderen geplaatst werden. Alleen de twee jongste hield ze bij zich en ook het oudste meisje mocht thuisblijven om voor de twee jongste te zorgen. Ik had al in verschillende instellingen gezeten vooraleer ik in Ibis terecht kwam waar ik nummer 919 werd. Ik bleef er wonen van mijn elfde tot ik veertien geworden was."

De nummering van Ibis is legendarisch. Die begon ooit met 1 en wie zich vandaag laat inschrijven zal een nummer krijgen dat al een stuk boven de 2000 zit. Dat wordt er deel van je identiteit. Meer zelfs, het uniform en het nummer maken dat je oude identiteit, samen met je naam, uit het 't gezicht verdwijnt. Binnen de Ibismuren word je niet meer met je naam aangesproken, je bent een nummer geworden. Thriphon De Meulenaere: 'Dat nummer vergeet je nooit meer. Wie vergeetachtig is en toch codes moet onthouden, bijvoorbeeld voor een fietsslot, neemt zijn Ibisnummer, dat kun je niet vergeten.' Achter het Ibisnummer 643 schuilt Thriphon De Meulenaere. Hij komt uit een vissersfamilie. Vader was matroos, maar ook drie broers hebben ter zeevissersrij gevaren: 'We woonden met z'n zessen in een huis met maar twee slaapkamers. Het is

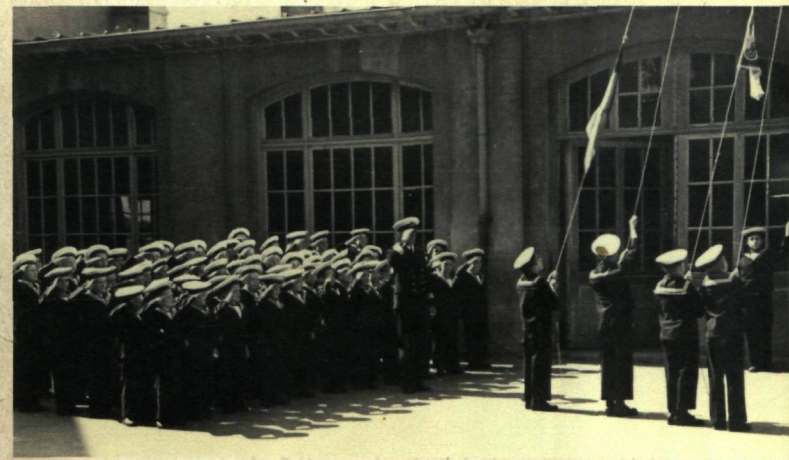
gemakkelijk te begrijpen dat in dergelijke vissersgezinnen de weg naar Ibis wijd open lag. Het was de enige vissersopleiding met een internaat. Het instituut bood dus een uitweg waarmee het slaapkamerprobleem thuis opgelost kon worden. En 't was in die tijd ook nog eens gratis! Ik bleef er van mijn negende tot ik vijftien geworden was.'

Spartaans

Het ging er in die tijd erg spartaans aan toe. De Meulenaere: 'Wie in mijn tijd in Ibis terecht kwam had niets. Je kreeg er een paar klompen, een trui, een lichte deken... Bezoek werd één keer per maand toegestaan, telkens de tweede zondag van de maand, van tien tot elf. Familieleden brachten dan wat toespijs mee. Wie dat geluk niet had moest het een maand lang met droog brood doen. Maar ook wie toespijs toegestopt kreeg kon daar niet lang mee rondkomen. Tegen 't einde van de maand zat iedereen daar droog brood in koffie te soppen, geen boter, geen margarine, geen confituur... Alleen maar brood.'

Eyland: 'Elke nieuwe leerling kreeg een oudere toegewezen die hem moest helpen bij de integratie. Maar die anciens deden dat niet voor niets. De nieuwelingen die iets van thuis meegekregen hadden, werden verplicht de helft ervan af te staan. Is dat overwerpeijk? Het is vooral begrijpelijk, want het was daar allemaal schaarse wat de klok sloeg. Elke avond aten we pap, alleen maar pap. Wie een appel at werd door de tafeloerste aangesproken om het klokhuis aan hem af te staan, niets ging verloren. Niemand van de opzichters dacht er zelfs maar aan ons tijdens snikhete dagen iets te drinken te geven.' De Meulenaere vult aan: 'We hielden lege chocodozen bij. 's Avonds vulden we die stiekem met water uit de speelbak van 't WC, zodat we toch iets te drinken hadden.'

Het was niet alleen de militaristische pedagogie die het leven op Ibis zo hard maakte. Een en ander wordt ook verklaard door de slechte financiële situatie waarin Ibis in

1951. De leerlingen groeten de vlag, een dagelijks ritueel.

die tijd terechtgekomen was. Het instituut mag dan wel de naam Koninklijk Werk dragen, het was na WO II virtueel failliet. Eyland: 'Alles draaide om geld! Wij moesten regelmatig present tekenen op begrafenissen. De mensen vonden dat ontroerend, die kinderen in matrozenpakjes die eer betuigden aan de overledene. Maar 't was Ibis natuurlijk om 't geld van die overledene te doen hé. Het was allemaal pure berekening, de directie moest zich voortdurend concentreren op het vinden van geld.'

De Meulenaere: 'De staf was minimaal. Zo'n opzichter had in z'n eentje negentig jongens te controleren! Dan spreek je niet over opvoeden hé, dan heb je het over bewaken.' De Meulenaere en Eyland zijn het er verder over eens dat de staf destijds van pedagogie maar weinig kaas gegeten had, maar dat er

In 1969 nemen de Ibisleerlingen deel aan een 11-11-11 geldinzameling.

door hen tegelijk toch ook wel veel in stilte gedaan werd om haast zonder middelen brood op de Ibisplank te krijgen. Zo was er 'de zwarten' die haast onmenselijk streng was, maar die tegelijk wel de moeite deed om per fiets naar de boeren te trekken om daar om eten voor de leerlingen te bedelen. Eyland: *'En zelf moesten wij regelmatig met een kar naar de vismijn trekken om daar vis te schooien.'* Dat alles betekent natuurlijk niet dat het voortdurend kommer en kwel was. Er waren uitstapen, vieringen en feestelijkheden; er was kameraadschap en er werden volop kwajongensstreken uitgehaald.

Oud-leerlingen

We zegden het al: Eyland en De Meulenaere verschillen nogal van elkaar. Die laatste heeft het Ibisregime goed verdragen. Rancuneus is hij daarover nooit geweest. Meer zelfs, in 1966 komt hij weer in Ibis terecht, deze keer als opzichter. Hij blijft er 22 jaar werken. Eyland van zijn kant rijgt de herinnering aan strafmaatregelen aan elkaar: drie maanden, tijdens elke speeltijd, dag na dag, tegen de muur gaan staan, met de handen omhoog! Twee maanden verbod om naar huis te gaan! Honderdduizenden strafregels: *'Toen ik uit Ibis kwam had ik er nog vele duizenden te schrijven.'*

De speelplaats van Ibis in 1955.

En toch zet diezelfde Eyland zich vandaag nog altijd in voor zijn instituut. Hoe komt dat eigenlijk? *'Ibis was blijven stilstaan terwijl de wereld veranderd was. Toen ik als veertienjarige de Ibisdeur achter me toetrok, kwam ik als het ware van de negentiende eeuw regelrecht in de sixties terecht. Ik heb toen gezworen dat ik er nooit nog een stap binnen zou zetten. Maar tegelijk moest ik constateren dat Ibis het enige is dat ik uit mijn jeugd overgehouden had. Heel je jeugd is weg, alles is verdwenen... alles wat je uit je jeugd kunt herinneren bestaat niet meer, behalve Ibis. Dat staat er nog altijd, Ibis biedt je een houvast. De oud-leerlingenbond brengt ons weer bij elkaar, je ontdekt elkaar weer, je leert elkaar te waarderen in een andere context en je ziet dat de band ijzersterk blijkt te zijn.'*

Eyland en De Meulenaere werken nu al vier jaar aan hun Ibisarchief. Sommige gegevens die de twee bijeengeharkt hebben ogen ronduit dramatisch: vader omgekomen op zee,

1960. Ibisjongens aan boord van een Flandriaschip, tijdens een schoolreis naar Antwerpen.

verzekeringen

ING bank

VANDEKERCKHOVE - Smets

Dirk en Kris

Driftweg 13 - 8450 Bredene

Verzekeringsmakelaar CDV nr 13615

dirk.vandekerckhove@portima.be

kris.smets@vdksmets.be

Tel. 059 33 05 11

Fax 059 32 50 36

en later blijkt zijn zoon hetzelfde lot beschoren te zijn. Het kan nog erger: grootvader verdrinkt, vader verdrinkt, zoon verdrinkt... Merkwaardige leerlingen passeren de revue: beroemde schippers, zoals Frederik Vanderwal, beter bekend als Free Wolle en in Ibis aangesproken als nummer 124 (zie steekkaart bij dit artikel). Ze hebben het over dikke Louis, boeten Lenaers, caféhouder 't Jap van de Opex... Vele Ibisjongens hebben hun weg naar de koopvaardij gevonden en naar de marine. Velen zijn visser geworden, niet weinig hebben het tot reder geschopt, een aantal is loods geworden, een enkeling werd directeur, een leerling blijkt uiteindelijk jurist te zijn geworden, Ibisleerling Adolf Labbeke werd tandarts.

Intussen is William Lievens erbij komen zitten. Hij was de eerste gediplomeerde opvoeder die in Ibis aan de slag ging. Het blijkt dan al 1969 te zijn. Hij is er blijven werken tot aan zijn pensioen. Het brengt het gesprek op de hedendaagse situatie in het instituut. De drie zijn het erover eens dat huidig directeur Philip Declercq veel verbeteringen heeft kunnen aanbrengen. Er is nu een modern pedagogisch project, de diploma's zijn opgewaardeerd, de gebouwen werden vernieuwd, de jongens worden gerespecteerd... Ibis heeft de sprong naar de moderniteit gemaakt.

Flor Vandekerckhove

[Wie bijkomende gegevens (foto's, artikels, bijkomende info) kan verstrekken over oud-leerlingen van Ibis kan contact opnemen met Thriphon De Meulenaere (059/321556) of Daniël Eyland (059/324499).]

SCHILDERWERKEN ROMAN

**Ploegstraat 36
8450 Bredene**

**TEL 0477/43 40 14
nick.roman@telenet.be**

Leven en werken van de redersfamilie Baels

De naam Baels wordt lang vóór de beroemde Oostendse Vissersopstand van 1887 al in de vissersgemeenschap opgemerkt. Petrus Baels (1816-1858), stamvader van al de Baels' die we in dit stuk zullen volgen, staat al geboekstaafd als 'pêcheur'. De Oostendse familie is bijgevolg al minstens van in de eerste helft van de XIXde eeuw bij de visserij betrokken.

Vóór 1884 werd er vanuit onze kusthavens alleen onder zeil ter visserij gevaren, maar dat betekent niet dat al die sloepen door kleine, familiale ondernemingen uitgereed werden.

In Oostende bestonden toen al verschillende grotere ondernemingen die kapitaal bijeenbrachten om zeilschepen uit te baten. Verschillende firma's bezaten overigens meer dan één sloep en enkele bezaten er zelfs véél meer.

Dat kapitaal werd bijeengebracht door leveranciers die bij de bouw of uitbating betrokken waren: zeilmakers, handelaars in netten, touwwerk en tonnen, soms ook vishandelaars.

De uitbating werd in handen gegeven van rederijkantoren waarvan er enkele tien tot vijftien schepen beheerden.

Jules Baels

Bekende rederijkantoren waren Hamman, Vroome, Degraeve, Vandewalle, Thoma, Dossaer, Denaeyer, Bauwens, en inderdaad... Jules Louis Baels. ⁽¹⁾ Deze Baels (°18 augustus 1851 - †11 november 1896), zoon van hoger vernoemde visser Petrus en Barbara Devos (1816-1894) was een koopmansklerk die het zonder eigen middelen tot groothandelaar in vis gebracht had, ook was hij invoerder van zout en ijs. Hij en zijn echtgenote Delphine Maurickx (°1848-†1931) waren ten tijde van de Oostendse Vissersopstand inderdaad bekend als vishandelaars en in die hoedanigheid ook betrokken bij de uitbating van zeilsloepen.

De meeste rederijkantoren verdwenen toen vanaf 1884 de stoomschepen in Oostende hun intrede deden, maar enkele maakten wel degelijk de overstap naar de stoomkracht. Dat is o.m. het geval voor John Bauwens die de Pêcherie à Vapeur oprichtte ⁽²⁾ en voor Jules Louis Baels die de rederij J. Baels-Maurickx stichtte.

De overstap naar de stoomschepen maakte Baels op het einde van de jaren tachtig, toen de gebroeders Dossaer tot de liquidatie

van hun vloot besloten over te gaan. ⁽³⁾ Het merendeel van de stoomtreilers ging over in handen van J. Baels-Maurickx. ⁽⁴⁾ Deze Jules Baels was geen lang leven beschoren. Hij stierf al in 1896, nauwelijks 45 jaar oud. Het blad Duinengalm brengt op 21 november verslag uit van de begrafenisplechtigheid: *'Zaterdag laatst had de begraafing plaats van den betreunden heer Jules Baels, reder ter visscherij. Eene verbazende grote menigte woonde de lijkplechtigheid bij, en was eene laatste hulde komen bewijzen van genegenheid en afscheid voor de dierbare afgestorvene. M. Jules Baels was een echte kristene, door elkendeen om zijnen*

lieflijken omgang bemind en geëerd, een man van eer en plicht; een gouden herte, vol van liefdadigheid voor den arme visscher (...)' Na 's mans dood boerde de rederij verder en zij... boerde goed. Van alle stoomrederijen realiseerde de vloot van rederij J. Baels-Maurickx in 1899 de grootste omzet. ⁽⁵⁾

Bekende schepen van de rederij waren de O 208 Le Lillois, een stoomtrawler die de familie in 1900 aan een reder uit Newhaven verkocht; O 176 Jules-Michel, een stoomtrawler die op 15 november 1905 verging; O 160 Léonie door de familie in 1906 aan Henri Declercq verkocht; O 150 J.Baels-Mauricx, eveneens een stoomtrawler die op 14 december 1902 verging. Verder is er nog de O 132 De Nieuwe Eeuw, een dandy cutter met ronde achtersteven. De familie verkocht het schip in 1912 aan de Pannenaar Jules De Grauwe.

Moeder Alexandrina Maurickx (soms ook Mauricx geschreven) kreeg voor en tijdens haar huwelijk zeven kinderen, van wie er vijf op jonge leeftijd overleden. Alleen Henri (°18 januari 1878 - †14 juni 1951) en Jules (°1868 - °1949) junior werden volwassen. ⁽⁶⁾ Omdat er nogal wat Jules in die stamboom voorkomen, noemen we die zoon Jules II, niet te verwarren met zijn vader, Jules I en evenmin met zijn zoon die we verder als Jules III aanduiden.

Jules Baels II

Jules II bleef in het familiebedrijf werken en stichtte in 1906, samen met zijn weduwe geworden moeder, de Pêcheries d'Islande. L'Echo d'Ostende schrijft op 16 juli 1906 dat het kapitaal 500.000 frank bedraagt. E. Hagenaars, H. Baels (wellicht betreft het de broer Henri van Jules II), J. Vander Heyde, P. Toussaint, A. Voos en M. Toussaint zijn er de beheerders van.

Voor WO I had deze rederij al zes stoomschepen in de vaart gebracht, de O 25 Maurice-Christine (gebouwd in 1904-05 in Glasgow, wordt door Baels uitgereed in 1905-06). In 1911 laat de Pêcheries d'Islande een nieuwe O 25 bouwen op dezelfde Glasgowse werf, maar nu heet het schip Koning Albert. Baels reedt het uit in 1911 en 1912. Verder is er nog de O 115 J.Baels-Mauricx die door Baels uitgebaat wordt van 1906 tot 1912. Het schip verving de voorgaande stoomtrawler O 115 Jules-

komt Baels weer naar Oostende waar hij verder de zaken van zijn vader behartigt. Twee jaar later overlijdt vader en moet Jules (II) het bedrijf op eigen kracht verder zetten.

Al gauw wordt hij, zo leert hetzelfde stuk in Het Visserijblad ons, naast vishandelaar 'ook reder en beschrijver van vijf stoomvaartuigen, benevens talrijke zeilvaartuigen'.

Na de Eerste Wereldoorlog associeert hij zich met ene Emiel Van Parijs in de vishandel. Enige tijd later laat hij de zaak volledig over die zijn vennoot 'om zich alleen met het beschrijven van vissersvaartuigen bezig te houden.' Hij doet dat goed, want 'op zeker ogenblik kon hij zich verheugen dat circa één vierde van de toenmalige visserijvloot op zijn tussenkomst voor het beschrijven van de vangsten beroep deed.'

Jules Baels engageert zich op 24 december 1948 in de NV Verenigde Visafslagers.

De vennootschap wordt opgericht door de PVBA Ecorage Jules Baels, de NV Pêcheries à Vapeur, visafslager Martin Jans, de PVBA Visafslag en bediende Frans Verbanck.

In Het Visserijblad van 22 oktober 1948 vinden we een overzicht van de taken van zo'n afslager. Die is verant-

woordelijk voor het sorteren en wegen van de vis om de waar klaar te maken voor verkoop; hij is het die de vis per afslag verkoopt; nadat hij zijn commissie (1 à 1,75%) afgetrokken heeft en ook het haven- en mijngeld, de huurprijs van de bennen, resterende schulden op ijs, brandstof, provisie en de sociale lasten... verdeelt hij het nettobedrag tussen de reder en de bemanning.

(* In 1914 gesticht door John Bauwens van de PV, Jules Baels van de Pêcheries d'Islande, Louis De Munter van de Pêcheries du Nord, Alfred Golder van de firma A.T. Golder et Cie. Het bedrijf begon pas te werken na het einde van WO I.

(**) Het Visserijblad, 23.12.1949

<p>Mevrouw Baels brengt met zinnen deventer ter kennis dat het de heer behaagd heeft toe zich te respect die met zijn vrouwen dienaar</p> <p>DE HEER</p> <p>Jules BAELS</p> <p>REDER</p> <p>Voorzitter van de N.V. «Patria» Beheerder van de N.V. «Le Froid Industriel» Commissaris van de N.V. «Motorvisserij» van de N.V. «Pescator»</p> <p>Officier in de Leopoldorde overleden te Oostende op 17 december 1948, in de ouderdom van 81 jaar, na bedienend te zijn geweest van de laatste H.H. Sacramenten.</p> <p>De begrafenis heeft plaats gehad in familiekring.</p> <p>De plechtzame bijeenkomst voor de laatste ruste zal worden op Vrijdag 23 December te 11 uur in de kerk van de Heil. Petrus en Paulus te Oostende gehouden.</p> <p>Oostende Kapelstraat 63 (1948)</p>

Veel prominent volk, tijdens de opening van de Oostendse vismijn op de Oostendse oosteroever (1934). Centraal staat gouverneur H. Baels, links van hem, met wandelstok, staat Edward Anseele. (Foto Beeldbank Oostende / foto Michaël)

Henri die voor de familie ter zeevisserij voer tussen 1898 en 1905. Van 1907 tot 1910 voegt de Pêcheries d'Islande de O 55 Comte Horace vander Burgh toe aan haar vloot, een met stoom gedreven cutter met ronde achtersteven. Ten slotte is er ook nog de O 120 Baron Ruzette die in de periode 1910-1912 in Baels' boeken terug te vinden is.

Het beeld van de stoomvisserij werd toen volledig beheerst door het viermanschap Bauwens, Golder, Aspeslagh en Baels ⁽⁷⁾. Op 1 januari 1914 controleerden deze vier meer dan 80% van de stoomtreilers. ⁽⁸⁾

Na de Eerste Wereldoorlog sloeg de Pêcheries d'Islande een andere weg in en koos voor de uitbating van schepen die met ontplofingsmotoren uitgerust werden. In 1924 liet die rederij de O 55 Comte Horace vander Burgh (II) bouwen, een vaartuig van 68 bt, met een dieselmotor van 100 pk. Het schip verving het stoomschip met hetzelfde inschrijvingsnummer en met dezelfde naam.

Jules II huwt op 26 augustus 1888 met Eugenie Godefroy. In L'Echo d'Ostende van 30 augustus 1888 spreekt men over 'Jules Baels, commissionaire à la marée, résidant à Paris, légalement domicilié à Ostende, et Eugénie Godefroy, sans profession, demeurant

Jules Baels visafslager

Toen de 81-jarige Jules Baels (II) op 17 december 1949 in Oostende stierf, meldt het overlijdensbericht in Het Visserijblad dat hij reder was, voorzitter van de S.V. Patria, beheerder van de N.V. Froid Industriel ^(*), commissaris van de N.V. Motorvisserij en ook van de N.V. Pescator. Het blad roemde hem omdat hij tot op die hoge leeftijd voorzitter gebleven was van de Verenigde Visafslagers. ^(**)

Visafslager is inderdaad de term die het meeste met Jules Baels (II) geassocieerd wordt. Al in 1884 wordt de zestienjarige Jules door zijn vader als bediende in de vismijn opgeleid. Drie jaar later, toen hij 19 was, vertrok hij naar Parijs waar hij in de hallen als 'mandataire' optrad. Daar leert hij Eugenie Godefroy kennen, die in 1888 zijn echtgenote zou worden. In L'Echo d'Ostende, het blad dat alhier het huwelijk mededeelt, heeft men het over Jules Baels 'commissionaire à la marée'. Na een verblijf van zeven jaar in Parijs

à Paris'. Samen krijgen ze drie kinderen, waarvan de eerstgeborene, de in Parijs geboren Jules (III) ook in de visserij zal terecht komen.

Met zijn echtgenote richt Jules II ook een aparte rederij op: J. Baels-Godefroy die in 1903 de O 133 Kleine Roger uitreedt, een dandy cutter met ronde achtersteven, gebouwd op de Oostendse werf P. Goormachtig.

De stalen motortrawler O 25 Koning Albert werd in 1924 gebouwd voor Henri Lambrecht en Jules Baels. Het schip verving de stoomtrawler met hetzelfde nummer en dezelfde naam die op de lijst van de Pêcheries d'Islande voorkomt. Maar de nieuwe O 25 was wellicht wel een apart initiatief dat los van de Pêcheries d'Islande stond. Het zou eventueel zelfs kunnen zijn dat de Baels die hier vermeld wordt al de zoon van Jules II is, want Jules III (1889-1953) is dan al 35 jaar en wellicht ook al in de visserij actief. Maar eerlijkheidshalve moeten we toegeven dat we over deze Jules III behoorlijk in het duister tasten.

In 1926 kocht de Pêcheries d'Islande nog de in 1918 gebouwde O 207 Windroos, maar in het crisisjaar 1929 hield de rederij feitelijk op te bestaan. Het bedrijf gaat op in de NV Motorvisserij. Andere bronnen spreken van een liquidatie in 1930 en Le Littoral van 9 mei 1931 heeft het zelfs over een bijzondere

algemene vergadering die nog op 22 mei 1931 doorgaat en waarvan de dagorde o.a. de liquidatie betreft en over de 'causes qui empêchent sa clôture'. In De Zeewacht van 21 december 1935 lezen we dat 'de twee liquidators MM H. Baels en M. Piret' meedelen dat de liquidatie voltrokken is.

De leiding van de nieuwe onderneming NV Motorvisserij komt hoe dan ook in handen van Lucien Decrop een rederszoon die zou uitgroeien tot een van de grootste captains of industrie van de kust. ⁽⁹⁾

De Zeewacht van 8 april 1939 vermeldt de balans van de NV Motorvisserij. De raad van beheer en de raad van toezicht bestaat dan, zo blijkt, uit 'Henri Baels, eere-advocaat, Brugge, voorzitter-beheerder; Lucien Decrop, nijveraar, De Panne, afgevaardigde-beheerder; Pieter Delbaere, nijveraar, Ukkel, beheerder; Arsène de Launoit, maatschappij-beheerder; Frederick Jooris, id; Charles Decrop, nijveraar, Oostende, beheerder; Jules Baels, afslager, Oostende, toezienaar; Jozef Delbaere, zonder beroep, Heist, toezienaar; Denis Rom, maatschappij-beheerder, Antwerpen, toezienaar.'

Voor ons verdwijnt afslager Jules Baels II hierna uit het zicht ⁽¹⁰⁾ Over de werken van diens zoon, Jules (III), die in 1953, slechts enkele jaren na zijn vader, sterft is ons verder niets geweten.

Het stoomschip O 55 Comte Horace Vander Burgh dat in 1907 voor de familie Baels in Glasgow gebouwd werd, tonnage 214 grt. Het zou in 1927 in handen van Zweedse reders komen.

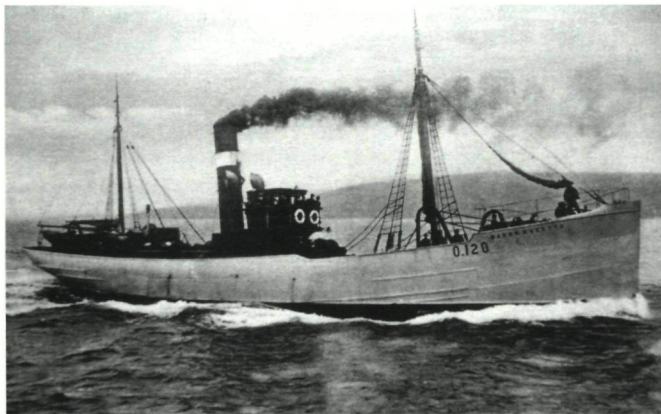
Henri Baels

Henri, ook wel Harry of Hendrik genoemd, de andere zoon van Delphine Maurickx, en dus de broer van Jules II, kiest zijn eigen weg. Nadat hij de Grieks-Latijnse humaniora aan het O.-L.-Vrouwecollege van Oostende gevolgd heeft, behaalt hij in 1902 aan de Universiteit van Leuven het diploma van doctor in de rechten en in 1903 dat van kandidaat notaris. In 1905 gaat hij aan de slag aan de balie van Brugge.

In 1902 trouwt hij met de Franstalige Anna-Maria Devisscher (°1882-†1950), een dochter afkomstig uit een zeer welstellende notarisfamilie. Frans wordt de voertaal in het jonge gezin van de overigens als Vlaamsgezind bekend staande Henri Baels. Dat betekent niet dat hij in het familiebedrijf geen rol gespeeld zou hebben. L'Echo d'Oostende van 20 juli 1907 vermeldt dat de aandeelhouders die de algemene vergadering van de Pêcheries d'Islande willen bijwonen hun eigendomsbewijzen moeten inbrengen bij Henri Baels, 'Avenue Charles Janssens, 37, à Ostende'. Zelfs toen hij al (vanaf 1926) minister was, bleef hij actief in de rederij, want op 24 september 1927 schrijft De Zeewacht: 'De beheerraad is samengesteld als volgt: Jules Van der Heyde, eigenaar, Oudenburg; Henri Baels, volksvertegenwoordiger, Oostende; Alfons Glorieux, eigenaar te Tourcoing; Maurice Declercq, brouwer, burgemeester te Ansegem; Jules Baels, reeder te Oostende.' Al gauw ontplooidde Henri politieke ambities. Met succes, want in 1912 werd hij voor de Katholieke Partij gemeenteraadslid in Oostende. In 1921 mocht hij het schepencollege vervoegen. In 1920 werd hij volksvertegenwoordiger en in 1926 minister. Tussen 1926 en 1931 bekleedde hij verschillende ministersposten: Landbouw, Openbare Werken, Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid. Al die tijd bleef hij ook als advocaat

Een foto uit de periode 1919-1934 toont ons het werkhuis van 'vischafslager' Jules Baels. (Foto Beeldbank Oostende)

Het stoomschip O 120 Baron Ruzette werd in 1910 in Glasgow gebouwd. Het was een zijdetrawler met een tonnage van 214 grt. In 1910 is het eigendom van Baels. In 1911 wordt Jean Klausning als kapitein vermeld. L'Echo d'Ostende van 19 mei 1912 deelt mee dat het schip die week voor een zeereis van twee maanden vertrokken is, met bestemming de IJslandse visgronden. Het blad vermeldt dat het de eerste keer is dat een Oostends stoomschip zo'n langdurige reis onderneemt. Bedoeling was een eerste lading vis in IJsland te verkopen en de volgende vangst naar Oostende te brengen. In de Officiële lijst van Belgische vaartuigen komt het voor het laatst voor in 1912. Het internet leert ons verder dat het in 1923 in Fleetwood terecht komt, bij de Britse rederij Reliance Trawler. In 1937 wordt het gesloopt.

ingeschreven aan de balie van Brugge. In 1933 wordt hij uiteindelijk provinciegouverneur van West-Vlaanderen. In 1940 werd hij door de koning en de regering afgezet omdat hij zijn post in de steek zou gelaten hebben, wat tot heel wat discussie aanleiding gaf. Tijdens heel de Tweede Wereldoorlog verbleef hij hoofdzakelijk in het Zuiden van Frankrijk. In oktober 1944 verkreeg hij eervol ontslag en de eretitel van zijn functie.

Naast zijn politieke mandaten bleef Henri Baels zijn leven lang bij de visserij betrokken. Hier zien we hoe hij in 1938 prins Boudewijn, de latere koning) op de Oostendse kaaien begeleid, op weg naar de inhuldiging van de O 297 Rubens van de NV Motorvisserij waarin de familie Baels belangen had.

Henri Baels en Anna-Maria Devisscher krijgen acht kinderen, waaronder Lilian die op 28 november 1916 in Londen geboren wordt. Zij zou op 6 december 1941 in Brussel met koning Leopold III trouwen. Merkwaardig is dit zeker, alleen al omdat de kleindochter van de eenvoudige koopmansklerk Jules Baels sr het tot in het koninklijk paleis weet te schoppen. Het gezin van Henri Baels kon tegen die tijd natuurlijk al lang niet meer tot de 'eenvoudige mensen' gerekend worden. Zoals het bij de burgerij in die tijd ging, was de familie helemaal verfranst en tijdens de periode van het ministerschap woonde Baels ook niet meer in Oostende, maar wel in villa 't Groenhof in Knokke-Zoute, wat uiteraard ook veelzeggend is. Naast belangen in de familiale rederij Pêcheries d'Islande participeerde hij ook in de ijsfabriek NV Le Froid Industriel,

Ere-gouverneur Henri Baels en zijn dochter Lilian, de echtgenote van koning Leopold III.

in het vismeel- en visoliebedrijf Pescator, in de netten- en touwfabriek Ostend Stores & Rope Works en in de houthandel Snauwaert.⁽¹¹⁾

Henri Baels heette verstandelijk begaafd te zijn, voornaam, Vlaamsgezind, katholiek, belesen, ijdel en ambitieus. Hij bereikte de maatschappelijke top, maar erg geliefd was hij daar niet. Zijn volkse komaf werd daar niet geapprecieerd. Zijn ambitie om een diplomatieke post te verkrijgen en in de adelstand verheven te worden bleken grote misrekeningen te zijn. 'Dhr Baels aanvaardde met filosofische berusting de onverschilligheid en zelfs ondankbaarheid, die hem uiteindelijk ten deel gevallen zijn. Aan het ontstaan van deze gevoelens, dragen zijn vroegere partijgenoten gedeeltelijk schuld.'⁽¹²⁾

In de visserij bleef Henri daarentegen wel populair. Hij had er zich dan ook veel voor ingezet. Tijdens WO I had hij in het Verenigd Koninkrijk, o.a. samen met de socialist Edward Anseele, al een belangrijke rol voor de sector gespeeld. Hij zorgde er daar o.m. voor dat de uitgeweken zeilschepen in

Men verzoekt ons met droefheid het afsterven te melden van

Heer

Hendrik - Lodewijk BAELS

Oud-Minister

Ere-Gouverneur van
West-Vlaanderen

Wefuwnaar van Anna-Maria
de Visscher

Godvruchtig overleden te Knokke-'t Zoute op 14 Junij 1951, versterkt door de H. Sacramenten der H. Kerk en de Apostolische Zegen «In Articulo Mortis». Volgens de wens van de afgestorvene heeft de lijkdiens en de teraardebestelling in alle eenvoud plaats gehad. Dit bericht dient als enige kennisgeving.

Heer, geef hem de eeuwige rust.

Vanwege zijn Kinderen en
Kleinkinderen, «t Groenhofs»,
't Zoute a/Z. (898)

Yarmouth, Lowestoft en Brixham weer tuigage aan boord kregen en dat ze daarmee konden uitvaren. Later, als volksvertegenwoordiger, wijst hij op de gevaren van het vissersberoep en probeert hij de sociale wetgeving voor de vissers te verbeteren. Als minister van Landbouw krijgt hij de visserijsector onder zijn bevoegdheid. In die tijd regelt hij kredieten voor de bouw van een nieuwe vismijn in Oostende; onder zijn ministerschap wordt er een Hoge Raad voor de Zeevisserij opgericht, een Commissie voor Zeevis- en Mosselteelt; er wordt een nieuwe visserijstatistiek ingevoerd, er komt toezicht op de visserij scholen, in de grenswateren wordt de sleepnetvisserij verboden. Hij regelt een 'leerbeurzen-

stelsel', er komt een consultatiebureau voor vissers; staat en provincie zorgen voor subsidies, zeelieden worden vrijgesteld van legerdienst, er komt een wet op beroepsongevallen, er wordt ook een Propaganda Commissie voor het Visverbruik opgericht; de Zeevisserijdienst wordt in die tijd ingericht en de reders worden verplicht scheepjongens aan te monstern waardoor de sector gegarandeerd nieuwe vissers vormt.

In 1933 is hij betrokken bij de oprichting van het Verbond der Zeevisserij, een vergadering die hij voorziet. Later wordt hij erevoorzitter van dat Verbond.

Op 14 juni 1951 overlijdt deze merkwaardige politicus in Knokke-'t Zoute. Hij laat ons het Petruslied na, een visserslied dat ook vandaag nog tijdens herdenkingen gezongen wordt. Enkele jaren na zijn dood werd de Oostendse Rederijkaai omgedoopt tot Hendrik Baelskaai.

Flor Vandekerckhove.

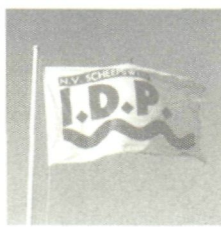
(Met dank aan André Barbaix voor het bezorgen van de scheepsfoto's en aan Eddy Eneman voor het verstrekken van aanvullende informatie.)

- (1) Marcel Poppe, *Van mannen en de zee, Een eeuw Vlaamse zeevisserij*. Tweede druk 1982. Uitgeverij Het Visserijblad.
- (2) Over John Bauwens en de Pêcheries à Vapeur publiceerden we eerder *Leven en werken van reder John Bauwens in HVB III/2012*.
- (3) De Dossaers waren pioniers in de Belgische stoomvisserij. Zij brachten de eerste visserijstoomschepen vanuit Engeland naar België. De revolterende vissers tijdens de beroemde Oostendse Vissersopstand luchtten hun woede op een van de broers die hen eerst geprovoceerd had. Het gezin was trouwens uit de stad moeten vluchten. Meer hierover vind je in *De Oostendse Vissersopstand van 1887* in HVB V/2011. De liquidatie van de firma Dossaer leidde overigens nog tot een andere reus uit de Belgische visserijgeschiedenis, met name de rederijen van Aspeslagh. Deze bediende van Dossaer werd zelf reder en samen met schipper Zonnekeyn (ook uit de stal van Dossaer) baatte hij tal van visserijstoomschepen uit. Meer hierover in *De rederijen van Aspeslagh*, HVB VII/2012.
- (4) Poppe, p.10.
- (5) L'Echo d'Ostende, 4 januari 1900.
- (6) Guido Walters in HVB VI/2001.
- (7) Raymond Vancraeynest in *De geschiedenis van de rederij*

Nieuwbouw
Alle herstellingen,
ombouw en onderhoud

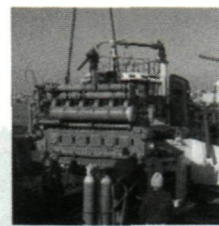
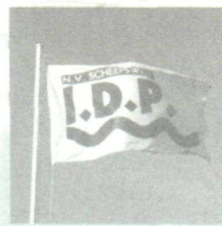

Visserij schepen - Werkschepen
Dienstvaartuigen - Pontons
Motorenrevisies - Mechaniek - Uitlijning
Constructiewerken in staal, aluminium en RVS

Scheepslift 1000 ton (45 x 13,5 x 5,2 m)

Draaiwerk tot 6,30 m TC

Kraanverhuur

Scheepswerf I.d.P. N.V.

Vismijnlaan 5 - 8400 Oostende - Tel. 059-32 18 64 - Fax 059-32 08 13
Tel. na bureeluren: 0477-777 664 - E-mail: info@idp-shipyard.be - Website www.idp-shipyard.be

Zicht op de Baelskaai vanop de vuurtoren. foto JoC

Aspeslagh-Deceuninck: 'De grootste Oostendse rederij was toen de Pêcheries à Vapeur. Ze bezat 10 schepen, samen metend 671,72 ton netto, dus gemiddeld 67,17 nettoton per schip, wat eerder aan de kleine kant was. De rederij Aspeslagh bereikte met haar 6 schepen 507,47 ton netto, gemiddeld 84,58 ton per schip. De derde was de rederij Delta met 3 schepen, gezamenlijk 286,50 ton netto, of gemiddeld 95,50 per schip. De vierde in volgorde van de totale nettotonnenmaat, was de Pêcheries d'islande, directeur Jules Baels, met 3 schepen en 253,50 nettoton, hetzij gemiddeld 84,50 nettoton per schip, praktisch gelijk aan het gemiddelde van de 6 schepen van de rederij Aspeslagh. De rederij Golder-Brix en Co (vroeger S.A. Pêcheries Ostendaises) kwam met 2 schepen op de vijfde plaats, metend 215,49 nettoton, en had zodoende met slechts 2 schepen de grootste gemiddelde tonnenmaat per schip: 107,75 ton netto. Tenslotte hadden we nog de rederij Ibis, waarvan de officiële naam eigenlijk was 'Société anonyme à responsabilité limitée pour le perfectionnement de la Pêche'. Die bezat 2 schepen, samen metend 103,15 nettoton, hetzij gemiddeld 51,58 ton netto per schip.'

(8) Poppe, p.24.

(9) Meer hierover in *Het visserij-imperium van Decrop* in HVB VII/2005.

(10) Wanneer de NV Motorvisserij in 1954 het 25-jarige bestaan viert, vinden we bij de aanwezige personaliteiten de naam Baels niet meer terug. Zie hiervoor 'Bij een jubileum. NV Motorvisserij bestaat 25 jaar' een artikel verschenen in *Het Visserijblad van 1954* en hernomen in de rubriek *Het gebeurde 50 jaar geleden*, in HVB XII/2004. Mogen we er van uitgaan dat de nazaten van Baels geen belangen in de visserijsector meer hadden?

(11) Guido Walters in HVB VI/2001.

(12) Uit *Het Nieuw Visserijblad van 22 juni 1951: Ter nagedachtenis van dhr H. Baels, zijn leven en zijn werk*, ondertekend door C.W.

Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling

SVDO vzw
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 26
Fax: 059 50 96 64
info@sdvo.be

Openingsuren:
 Van maandag t/m donderdag
 van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
 Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

HET ZEEVISSERSFONDS
 fonds voor bestaanszekerheid

Zeevisserfonds
Wandelaarkaai 4
8400 Oostende
Tel: 059 50 95 55
Fax: 059 50 95 25
info@zeevisserfonds.be

Openingsuren:
 Van maandag t/m donderdag
 van 8.30u tot 12.15u - 13u tot 17u
 Op vrijdag van 8.30u tot 12.30u

Eddy Serie over de kabeljauwvangst in de jaren zestig op de kust

Zoals we het in het vorige nummer van dit blad al schreven, verdwenen de grote scholen sprout uit het gebied van de Vlaamse banken. Dat gebeurde onverwacht, van het ene op het andere jaar, tijdens de tweede helft jaren van de jaren zestig. De kustvissers moesten bij het begin van de sproutjacht opens constateren dat er geen concentraties meer te vinden waren. Ze kwamen ook nooit meer terug. Wat was er gebeurd? De vissers hadden er het raden naar.

Op een zaterdag, laat in de namiddag, terwijl we terugkwamen van een kale sproutjacht, voeren we over de Wenduine Bank. De echosounder toonde opens veel zwarte stipjes, even boven de zeebodem. Mijn vader, Frans Serie, schipper-reder van de O 628, in span vissend met de O 177 van mijn grootvader schipper-reder Pierre Barbaix, besloot het net te vieren om te kijken wat de echo's tegen de grond waren. We wierpen de kuil overboord, het net liep van het achterdek het water in en enkele minuten later lagen we in span aan de kor. Een uur later winden we het net en als het tegen het achter-schip komt, zien we het achterste gedeelte vol vis bovendien.

De volle kuil, ongeveer 1200 kg, wordt binnengewonden aan boord van de O 628 Eddy. Links trekt Maurice Zanders de pooklijn open en rechts is Theo Bogaert aan het werk. De O 628 Eddy viste in span met de O 177 Mijn Droom. Het vaartuig dat het net aan boord haalt telt vier man, aan boord van het andere schip vinden we twee mannen.

Deze sleep brengt ongeveer 24 manden van 50 kg jonge kabeljauw op. De vissers wacht de taak de kabeljauw te behandelen. Het is een hele klus om klaar te zijn tegen de tijd dat het vistuig weer opgehaald wordt.

Even later constateren we dat het jonge kabeljauw is. Verbaasd zetten we drie volle kuilen binnen, goed voor zestig manden van 50 kilo. Nooit eerder hadden we zoveel gul op de kust gevangen, voordien was dat hooguit een vijftal manden tijdens een hele dag vissen, kabeljauwen die tussen de sproutvangst gemengd zaten. Nu was de situatie omgekeerd: tussen de vele kabeljauwen zaten nog enkele sproutjes. Tegen de vooravond voeren we terug naar thuishaven Oostende. Op dek lag er 3.000 kilo jonge kabeljauw die van ingewanden ontdaan moest worden, gewassen en opgeslagen in het ruim. Het was al bijna elf uur als we ermee klaar waren en naar huis konden.

Pech! De twee jonge gasten aan boord, waaronder ikzelf, waren gewoon om op zaterdagavond uit te gaan en het is de eerste keer dat dit niet kan, ook omdat we de volgende ochtend om vier uur alweer zouden uitvaren. Mijn vaarmaat Maurice en ikzelf vonden het vooral spijtig dat we onze vriendinnen moesten missen en niet met hen konden uitgaan, dansen en vrijen. Op dat moment vonden we dat een penibele situatie. Die zondagochtend voeren we weer uit en wanneer we op maandagmorgen weer binnen kwamen, zetten we 200 manden jonge kabeljauw in de verkoophal van de vismijn, 10.000 kg, exemplaren van 50-60 centimeter lang. Waarvoor we nota bene een zeer lage prijs krijgen.

In de daaropvolgende herfst en winter gaat de massale gullenvangst door. Ook de daarop volgende jaren, want de kabeljauw blijft tot tegen de jaren negentig terugkomen. Tijdens dat eerste jaar vissen we nog met een vierkant sproutnet, maar het daaropvolgende jaar wordt er met een speciaal groot rechthoekig spannet gevestig. Omdat kabeljauw meestal dicht tegen de grond zwemt is het niet nodig hoog te vissen. Daardoor is het beter dat de netopening horizontaal op zijn breedst is om tot een maximum rendement te komen.

Maar waar was de sprout eigenlijk naartoe? Later lezen we dat de sprout een andere route neemt. In plaats van via het Kanaal en de Noordzee te zwemmen, zoals ze dat voorheen deed, trekt de sprout nu langs het Bristol Kanaal en de Ierse zee. De plaats wordt in de zuidelijke Noordzee ingepalmd door kabeljauwpopulaties die voorheen in de noordelijke Noordzee en noordelijker voorkwamen. Een merkwaardige gebeurtenis was het waarvoor niemand een verklaring kon vinden.

Eddy Serie

**VLOOT, reder van de overheid,
stelt in Oostende een driehonderdtal collega's te werk**

via www.welkombijvloot.be

**kun je solliciteren:
(jobs - vacatures)**

**en op de hoogte blijven van onze nieuwbouw:
(projecten - nieuwbouw)**

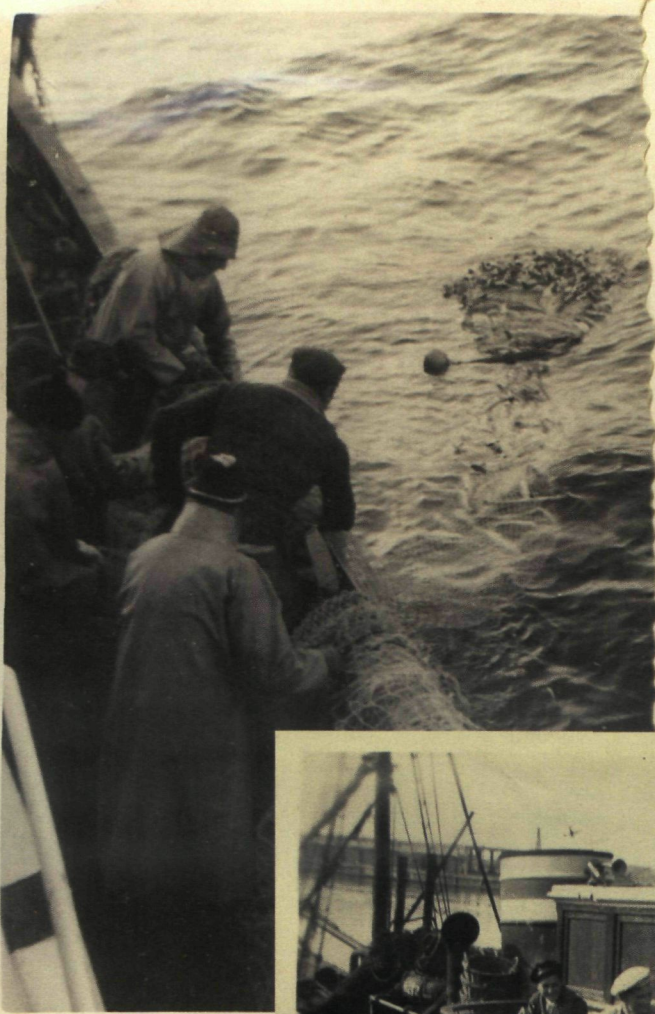

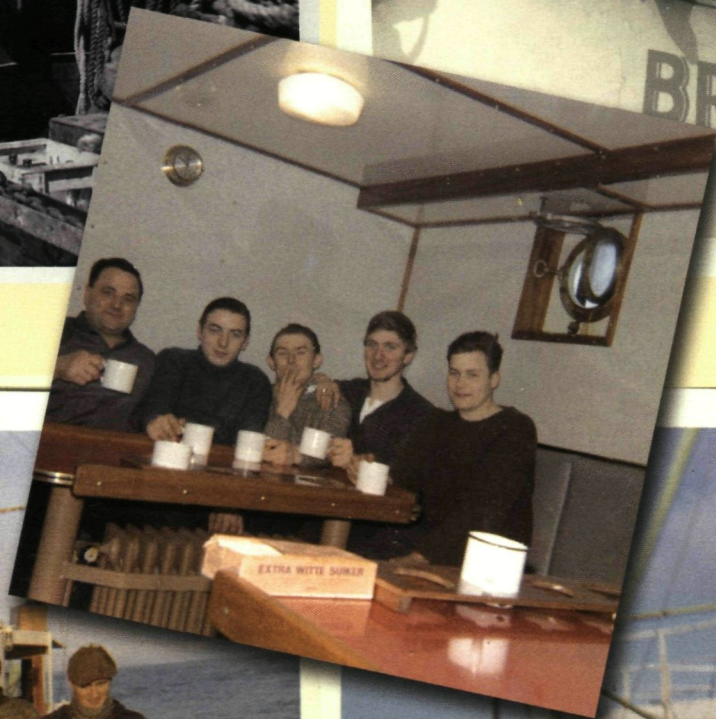
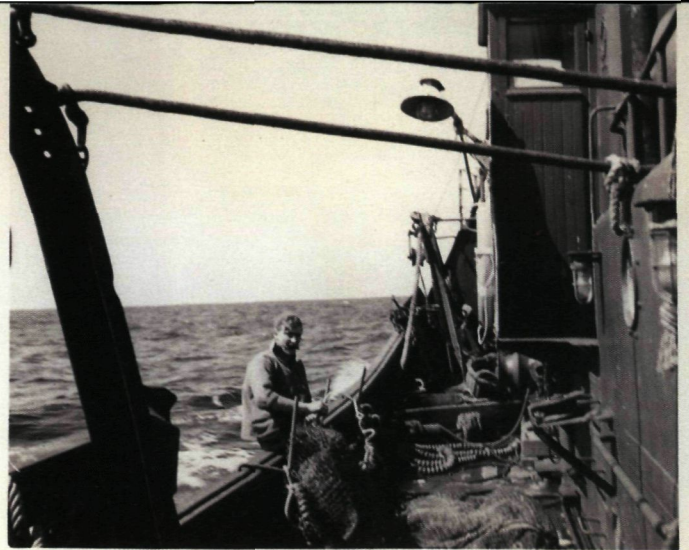
Het leven zoals het was:
Uit het Rys archief

Uit de bibliotheek van Neptunus (13)

*Inge Boulonois is beeldend kunstenaar en stadsdichter van Heerhugowaard (NL). In haar - meermaals bekroonde - poëzie laat ze zich vaak inspireren door kunstwerken. In dit geval een schilderij waar Neptunus graag naar kijkt: van J.H.B. Koekkoek uit de negentiende eeuw.
Surftip: www.ingeboulonois.nl*

SCHEPEN OP DE ZUIDERZEE 1862

J.H.B. Koekkoek

Veel meer dan vijftigduizend dagen
was het van vandaag vandaan.
De lucht liet schoven zonlicht zien

op een half bewolkte dag. De vissers
wapperden op golven, masten en spanten
kraakten, spanen knierpten in hun dollen.

Een meeuw kapseisde boven het water
dat plonsde, glinsterde en pruttelde
terwijl zeilen de gezichtseinder versneden.

Alleen een tweemaster lag bijna roerloos,
door de schipper bijgelegd: kop op zee
en aan de wind. Zeldzaam traag

en zeldzaam langzaam drijft dát schip
vooruit en nadert de limiet van tijd –
op ramkoers met de gouden lijst.

© Inge Boulonois

VANQUATHEM - LOMBAERTS - EGGERMONT Advocatenassociatie

Georges VANQUATHEM
Jean-Luc LOMBAERTS
Marijke EGGERMONT

Invalidenlaan 14
8301 Knokke-Heist

Tel. 050 51 43 43
Fax 050 51 03 06
G.S.M. 0475 68 00 69

- Visserijreglementering
- Maritiem recht
- Handels- en vennootschapsrecht
- Faillissementsrecht
- Bouwrecht en contracten
- Huurrecht: handel en privaat
- Verkeersrecht
- Invorderingen
- Familierecht

E-mail info@vanquathemenpartners.be

The Seven Seas

1. Patagonia Blues

Adrift on the straits of Magellan
He decided to stop for a melon
A penguin in stripes
Said feel this one, it's ripe
For the rest, there's really no tellin'.

2. Artic Song

Lord Franklin and his crew, they went AWOL
'mid the ice and the seals and the narwhal
But our friend took the bus
He preferred not to fuss,
And waited till spring on an atoll.

3. Coral Sea

But stranded on this isle in the Pacific
He ran into the tribe of the critics
They said "your life is in bits
And it gets on our tits"
He said "stuff it up somewhere specific".

4. Arion

A dolphin once rescued a poette
Who said "well wouldn't you know it
I was thrown in the sea
For being too free
And calling the captain a wankette".

5. The Dolphin's Reply

"In dithyrambics you once were a fountain
You could've rhymed your way up to her mountains
But you lost your aplomb
And ended up dumb
From tuggin' on your lonely old lampion".

9. The Arabian Sea

On the Malabar Coast in a hammock
He thought of his favourite shamrock
Of the lakes of the Shannon
But the profits of Mammon
Made him stay on for another auld ham rock.

10. Baton Rouge Fandango

It was light when he tripped at an angle
His Vestal Virgins were all in a tangle
They were heading for the coast
For to eat egg and toast
After leaving his poor head all fandangled.

11. Barracuda Dream

He floated on down through blue water
Making love to the fisherman's daughter
But it was not what it seemed
It was only a dream
All afloat, his engine still out of order.

12. Sargasso Crossover

She stood on the beach with her roses
Waves lapping at her pretty tootsie toes-es
She had broken his heart
And now he had to part
For the far distant shores of Litotes.

Peter Flynn
aquarellen Frone Clauwaert

Resultaten visserijonderwijs

Begin juni hebben 6 personen deelgenomen aan de examens voor schipper ter visserij. Vijf ervan slaagden in de proeven: Wesley De Groot; Jerry Dobbelaere; Eric Maeckelbergh; Christiaan Nevejan en Diego Vandierendonck. Na het zesde jaar visserij kregen Chesley Daems, Manu Martins, Nick Walraeve en Yoann Wiame het getuigschrift voor schipper kustvisserij en motorist 221 kW. Killian Lombaert en Kevin Cardon slaagden in hun zevende jaar en verkregen daarmee naast het getuigschrift van motorist 750 kW en schipper beperkte visserij ook het diploma secundair onderwijs.

Opleiding Motorist 750 kW

Het Zeevissersfonds zoekt kandidaten voor de opleiding Vaarbevoegdheid MOTORIST 750 kW. Er zijn meerdere kandidaten nodig om de bekostiging van deze opleiding door het Zeevissersfonds te verantwoorden. Het aantal nodige personen om de cursus te starten wordt nog onderzocht. Men zal zich herinneren dat er minstens 6 inschrijvingen moesten zijn voor de opleiding van schipper. De lessen en examens gaan door in het Maritiem Instituut Mercator, Mercatorlaan 15 te Oostende van 10 september 2012 tot en met 21 december 2012 (geen les op feestdagen). De examens worden afgenomen op zaterdag 12 januari 2013. De kandidaten moeten geslaagd zijn voor de opleiding Motorist 221 kW of moeten reeds in het bezit zijn van het vaarbevoegdheidsbewijs van Motorist 221 kW. Informatie en inschrijving: Administratie Zeevissersfonds - Wandelaarskaai 4 8400 Oostende - tel.: 059-509.555 mail: info@zeevissersfonds.be.

Actieplan zeehond

Minister van de Noordzee Johan Vande Lanotte heeft een nieuw actieplan voorgesteld voor meer biodiversiteit in de Noordzee. 'Actieplan zeehond, van defensief naar offensief milieubeleid' start met een experimentele fase in de zones van de windmolens. Die zijn moeilijk toegankelijk voor schepen zodat het herstel van de biodiversiteit er het meeste kans op succes biedt. Vande Lanotte noemt die zones ideaal om eventueel in te voeren maatregelen wetenschappelijk te testen, zoals de bouw van artificiële riffen zodat allerlei vis- en andere diersoorten een veilige haven vinden. Zeehonden krijgen speciaal aangelegde platformen als rustplaats, vandaar de naam van het actieplan.

Onderzoek afval en microplastics in Noordzee

ILVO, het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek krijgt, samen met de onderzoeksinstituten Ifremer (Fr), Deltares (NL), Universit  de Brest (Fr) en CEFAS (GB) een onderzoeksopdracht om gedurende 3 jaar de aanwezige microplastics in zee te bestuderen en oplossingen te zoeken.

In totaal zet Europa voor het project ruim 3.000.000 € in, en 20 onderzoekers. Voor ILVO-Visserij gaat het om 1.000.000 € en 4 mensen. Het project ging officieel

van start op 1 juli. ILVO zal zowel in het Belgisch deel van de Noordzee als daarbuiten, aandacht besteden aan marien afval. Meer bepaald zal de aanwezigheid van afval in visslepen genoteerd worden en worden de gevonden items beschreven en geteld.

In onze Noordzee wordt jaarlijks 20.000 ton afval per jaar gedumpt. Dit afval is grotendeels niet afbreekbaar en blijft decennialang rondzwerven, met alle gevolgen van dien. Dieren raken erin verstrikt of slikken het in, toxische stoffen komen vrij uit het afval.

Voorals plastic bestaan uit zeer stabiele moleculen. Na verloop van tijd kunnen ze onder invloed van het licht en de omgeving afbreken tot steeds kleinere stukjes, die microplastics worden genoemd. Vele microplastics zijn ook afkomstig van cosmetica (vb. schurende handzeep) en textiel (vb. vezels afkomstig van de industrie of van afvalwater uit wasmachines). Deze kleine plastic deeltjes zijn vaak met het blote oog niet waar te nemen, maar kunnen wel een groot effect hebben. Zo kunnen ze opgenomen worden in de weefsels van mariene organismen. Op die manier stapelen er zich chemische stoffen op in de voedselketen.

Vier vissers vermoord in Brazilië

In een Braziliaans vissersdorp zijn sinds 2009 al vier vissers vermoord. De laatste moorden dateren van midden juni. De vermoorde vissers maken deel uit van de 'Vereniging van Mannen en Vrouwen van de Zee' (AHOMAR), een organisatie van tweeduizend kleine vissers die tegen de vervuiling van de Guanabaraabaai, 80 km ten noorden van Rio de Janeiro, strijden.

Op vrijdag 22 juni waren de twee recentste slachtoffers niet meer naar hun huis teruggekeerd. Het lichaam van de ene werd twee dagen later gevonden, onder water vastgebonden aan zijn boot. Het lichaam van de andere dook op 25 juni op in een naburige gemeente, zijn handen en voeten waren vastgebonden. Sinds 2007 protesteert AHOMAR tegen de bouw van het petrochemisch complex van Rio de Janeiro, een van de grootste investeringen van staatsoliebedrijf Petrobras. Volgens AHOMAR zijn de visbestanden met 80 procent verminderd sinds de start van de werken.

In 2009 blokkeerden ze met hun boten gasleidingen en sindsdien worden ze bedreigd. In 2009 nog werd de penningmeester van AHOMAR gedood met vijf kogels in het hoofd. Een jaar later werd een ander stichter van de vereniging in zijn huis vermoord. Beide moorden blijven onopgehelderd. Bij AHOMAR weten ze waar de schuldigen gezocht moeten worden. 'Het zijn mensen die veel geld verdienen met dit industrialiseringsproces in de Guanabaraabaai. Ze zitten in het provincie- en gemeentebestuur en zelfs in de openbare veiligheidsdiensten.' (Bron DeWereldMorgen)

VLAM wint eerste Greenwash Award

Op 23 juni werd in Brussel de eerste Greenwash Award uitgereikt. Die 'prijs' is bedoeld voor bedrijven of organisaties die, zo menen de initiatiefnemers, zich een stuk groener voordoen dan ze in wer-

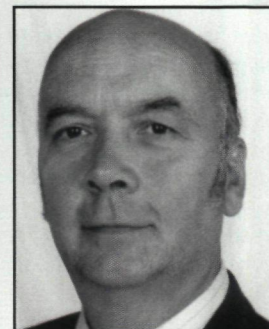
ZEEVISSERS - VISBEWERKERS

- HAVENARBEIDERS - ZEELIEDEN EN BINNENSCHIPPERS
VOOR AL UW PROBLEMEN

WENDT U TOT DE

Zeemansbond A.B.V.V.

Ivan Victor
Federaal secretaris
zeevisserij

Nieuwpoortsesteenweg 98,
8400 OOSTENDE.

T 059 55 60 85

F 059 70 51 33

E-mail:

Ivan.Victor@btb-abvv.be

R. Vermote:
gewestelijk secretaris

0476 23 40 28

Heiststraat 3

Zeebrugge

Tel.: 050/54 47 15

Fax: 050/54 42 53

E-mail:

renaud.vermote@btb-abvv.

kelijkheid zijn. De toekenning gebeurde via een poll, waaraan meer dan zeshonderd mensen, onder wie velen uit de milieubewegingen, deelnamen. De eerste Greenwash Award ging naar VLAM, het Vlaams Centrum voor Agri- en Visserijmarketing, omwille van de campagne 'Vlees van hier? Met plezier! Veilig, voedzaam, verantwoord' en het TV-spotje dat varkensvlees promoot als 'vlees van eigen bodem'. De inrichters klagen aan dat de VLAM erover zwijgt dat het veevoeder van het vlees van hier wel van elders moet komen, wat bijzonder nadelig heet te zijn voor het milieu.

ON THE ROAD AGAIN

HOE WE ONS PROBEERDEN TE HANDHAVEN TE MIDDEN HET FEESTGEDRUIS

Op 15 juli was Het Vrije Visserijblad te gast op het evenement PaulusKleintje in Oostende. Onder de titel Literaire kapers en verse vis mochten we er onze medewerkers voorstellen. We maakten van de gelegenheid gebruik om de aandacht eens weg te trekken van de usual suspects waarmee we gewoonlijk op pad gaan. We gaven de micro vooral aan mensen die op de achtergrond evengoed aan ons blad meewerken. Een gewaagde zet voorwaar, want het volk komt natuurlijk op dat PaulusKleintje af om pret te maken en niet per se om naar mensen te luisteren die hun pen aan ons blad lenen. Wie achter de micro gezet werd moest daardoor optornen tegen luidruchtig feestgedruis dat voorspelbaar in omvang toenam naarmate de alcoholconsumptie steeg. De zgn. Living die ons enigszins tegen al dat pleinlawaai zou afschermen bleek er helemaal niet tegen opgewassen te zijn. Hoe hebben we die confrontatie doorstaan? We waren er, eerlijk gezegd, niet helemaal gerust in en dus vroegen we het aan degenen die we achter de micro gezet hebben.

Flor Vandekerckhove geeft het woord aan Eddy Serie die herinneringen ophaalt aan de tijd dat hij in het visserskwartier 'van sortie' was.

Visser Chris Prut Meyers kwam van de oostkust afgezakt en las samen met Peter Holvoet-Hanssen een stuk voor waarbij een... vis geïnterviewd werd. Chris: 'Ik wist totaal niet hoe die middag eruit zou zien, maar het loste wel m'n verwachtingen in, hoe raar dat ook klinkt.' Voor sommigen was het optreden een unieke gelegenheid om eens de hele bende van Het Vrije

De schrijversploeg van Het Vrije Visserijblad die op het Paulusplein present gaf.

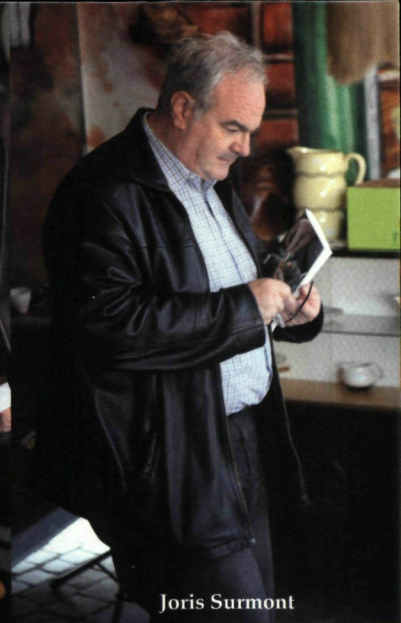
Visserijblad samen te zien, iets wat inderdaad maar zelden gebeurt. Columniste **Nicole Derycker** was er alvast blij mee: 'Heb me geweldig "gejeund". Heb nog steeds binnenpretjes als ik aan die warme, chaotische Living-bedoening denk! Vond het ook bijzonder eindelijk eens andere HVB-ers te ontmoeten.' Niet iedereen dacht er evenwel zo over. Auteur **Katrien Vervaele** ging met een 'rotgevoel' naar huis en voelde zich achteraf zelfs 'minder HVB'er dan tevoren.' **Joris Surmont**, oud-visser die een boek schreef over zijn ervaringen als IJslandvisser, is gematigder in zijn reactie. Hij vindt dat we het eens moeten overdoen: 'Het was een beetje een aparte bedoening, maar het wierp toch wat licht op de medewerkers en waarom kan het niet een vervolg krijgen, zij het misschien eens gewoon onder mekaar? We hadden zelfs de tijd niet om even te overleggen en bij te praten.' Ook volgens oud-schipper **Eddy Serie** is het experiment voor herhaling vatbaar: 'Mooi initiatief. Voor herhaling vatbaar op een andere locatie maar met dezelfde mensen die verbonden zijn met Het Vrije Visserijblad. Het is verrijkend dat we elkaar eens leren kennen, maar die zondag ging dat natuurlijk niet zo goed omdat het daar op dat plein nogal chaotisch was.'

Het PaulusKleintje werd door Iwein Scheer in het leven geroepen als tegengewicht voor de almaar groeiende Paulusfeesten. Intussen kent ook dat PaulusKleintje een groeiende belangstelling.

Nicole Derycker

Joris Surmont

Jan Lamote van het vissersrestaurant Jolly Sailor las een van zijn columns voor. Hij vond het OK, maar kon niet akkoord gaan met het optreden van dichter **Bart Punk** die na ons aan de beurt kwam. Jan: *'Van mij mag je zo wereldvreemd zijn als een blauwe banaan, als het alternatief dat je aanbiedt maar iets betekent. Het optreden van Bart Punk was alleen maar kinderlijk en hinderlijk'*. Jan had er zich danig in opgewonden. Maar daar moeten wij wel aan toevoegen dat deze Bart eigenlijk niets met ons blad te maken had en daar door de inrichters van het feest geplaatst was.

Peter Holvoet-Hanssen die de interventies aaneen praatte bleef zoals steeds enthousiast: *'De goede vibes van het Sint-Pauluskleintje en de bijzonder gevarieerde HvVB-interventies laadden mijn batterijen weer op. Jammer dat het publiek iets te "geflambeerd" was tegen de experimentele voordracht van beeldhouwer-dichter Lebuïn d'Haese en de virtuoze Marcelo Moncada uit Chili, maar alles baadde in een heerlijk Ensoriaans licht.'*

Het grootste enthousiasme kwam evenwel van lezer **Johan Corveleijn** die enkele gedichten voorlas: *'Talent ten top in De Living. Ze gingen echt voluit, de dichters, de zangers, de woordkunstenaars en de moedige muiers. Dank zij Het Vrije Visserijblad, dat wel degelijk de wind in de zeilen heeft, konden een columnist, auteurs, schippers en artiesten de Living inpalmen. De pracht van het kleurrijke Pauluspleintje, de laaggespannen hemel erboven, de stiltes, de ernst, de humor op het podium, dat is toch onbetaalbaar! Ieder vertolkte op z'n eigen wijze zijn of haar liefde voor de binnenstad, de vissershaven, het harde labeur van de bonkige zeelui in de Noordzee. Er waren knappe mannen, mooie vrouwen en schone lelijkaards op het fameuze Pleintje. Er was van alles te kust en te keur, er was veel leven in de brouwerij. En waarachtig zo'n feest verlaat je toch altijd weer met het gevoel verder te kunnen. Voor ons plezier zijn wij naar hier gekomen, maar ook met betrokkenheid voor de beroepszeelui, onze vissers, kortom de realiteit van wat er zich afspeelt in de stad, aan de Trap, op de Kaai en op zee.'* Nou nou.

(fv) • foto's JoC

Chris Meyers & Peter Holvoet-Hanssen

Lebuïn d'Haese & Marcelo Moncada

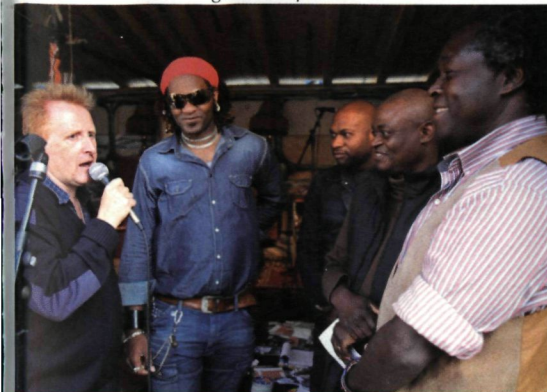

Jan Lamote

Griotshtenge & Group.

Pierre Magis, bekend in Antwerpen van poëzie-activiteiten 'De Muzeval' in café Den Hopsack.

Johan Corveleijn en Peter Holvoet-Hanssen.

Zaterdag 1 september feest op de kaai in Gent!

ZONDER HEM

Op vrijdag 8 juni even voor negen 's morgens gebeurde het.

De windkracht was nochtans maar 5 beaufort volgens de weerman. En toch een krakend kabaal. Ik hoorde Marcelleke roepen: "Nana, Nana, die boom!"

Ik zag hem nog net langzaam in het water kapseizen; hij viel scheef in de Leie en slaagde erin geen enkel aangemeerd bootje, geen kaaimuur, geen geparkeerde auto en geen huis te raken.

Daar lag hij, de oudste en grootste en hoogste boom van de kaai. Volgens burens was hij de enige overlever van een hele reeks die jaren geleden wegens ziekte vakkundig werd geveld.

Het was een 'specialke', enkel aan zijn bladeren kon men zien dat het een populier was. Zijn stam en takken hadden in plaats van rechtlignig naar de hemel te klimmen een grillige groeivorm gekozen.

Hij was prachtig! Vooral in de winter troonde hij boven alles en iedereen uit en was het visueel anker van de kaai en tevens thuishaven en droogdok van de aalscholvers.

Ik zal hem blijvend missen; mijn uitzicht oogt en voelt vlakker zonder hem.

Maar Marcelleke (3,5 jaar) sprak troostende woorden toen hij naar de boomstam in het water keek: "Nana, nu kunnen de eendjes erop klimmen en feest vieren".

"Ja, Marcelleke", glimlachte ik, "en, binnenkort is er ook feest op de kaai! Kijk eens wat een mooie tekeningen Jo, de flitsmatroos, voor de affiche heeft gemaakt.

Alle burens en vrienden van einde en ver zullen komen. In de namiddag zullen er spelletjes zijn en hangen we de kaaimuren en de bootjes vol met grote dolfinen, krokodillen, schildpadden, kastelen en nog veel meer. Er zullen kano's voorbijvaren met clowns en fanfare aan boord. En 's avonds barst de muziek op het podium los: met Ron, Kathleen, Bruno, Pascale, Nils, Frey, Gerry, Spanky en vele anderen wordt het een eindeloos feest. We gaan dansen, eten en drinken.

En, niet te vergeten, minstens één glas heffen ter ere van hem, onze mooie boom!"

"Ben je nu weer blij, Nana?"

"Ja, Marcelleke."

Karina Blanchar • juli 2012

"Laye Bietj"

Buurtfeest Bekend is Bemind aan de Huidevetterskaai te Gent

Van 12u tot 15u toveren we de kaai om in een 'Leie strand' met 'een waterzoo'.

Breng ons opblaasbare en kindvriendelijke strand- en waterspelen!

De mooiste en meest originele inbreng wint een rondvaart op de Leie met gezin of vrienden (max 5) en een geschenkbond van restaurant Multatuli!

15u tot 18u: volkspelen voor jong en oud, kinderanimatie & -ateliers, garagehappening

17u tot 18u: welkom op de buurtreceptie 'HAPPY HOUR' met prijsuitreiking

vanaf 18u opeenvolgend:

RON DE RAUW & FRIENDS
(Jummoo, The Whoopies)

KATHLEEN VANDENHOUDT & FRIENDS
(Bruno De Neckere, Pascale Michiels, Nils De Caster, ...)

THE SUSPECTS, Rock and Roll

Vanaf 24u DJ SPANKY

DOORLOPEND LOUNGE MET CAVABAR

BUDDY'S GOLD

AANKOOP
GOLD

AALST

LOUIS D'HAESELEERSTRAAT 4
9300 AALST
0484 20 20 71

OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U

GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

OOSTENDE

VAN ISEGHEMLAAN 72
8400 OOSTENDE
059 50 67 29

OPEN: DIN - ZAT VAN 10U - 12U30
EN 14U - 18U

GESLOTEN: ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

GRATIS PRIJSOFFERTE

GOUD ♦ DIAMANT ♦ ZILVER

DIRECTE BETALING

ANTIETJE JUWELEN

BRUGGE

DWEERSTRAAT 8
8000 BRUGGE
050 34 02 28

OPEN: MAAN - ZAT VAN 10U - 12U
EN 13U30 - 18U

GESLOTEN: ZON - EN FEESTDAGEN

LOKEREN

MARKT 63
9160 LOKEREN
0486 92 66 30

OPEN: DIN - VRIJ VAN 10U - 12U
EN 14U - 18U

GESLOTEN: ZAT - ZON - MAAN -
EN FEESTDAGEN

BUDDYSGOLD@HOTMAIL.COM
WWW.BUDDYSGOLD.COM

Joseph Welvaert overleden

We werden op de hoogte gebracht van het overlijden van Joseph Welvaert. De echtgenoot van Victoire Ballieul overleed op 90-jarige leeftijd in rustoord Noordhinder, Heist-aan-Zee. De begrafenis greep in besloten kring plaats te Blankenberge. Joseph Welvaert is reder geweest van de Z 447 Lydie-Suzanne, Z 545 Thalassa, Z 577 Sabrina, Z 12 Sabrina II en Z 501 Asterias.

Vlaamse vloot maakt weinig kans op MSC

In Nederland werd in de schoot van de Visserijbond een nieuwe Coöperatieve Visserijorganisatie opgericht. Doel is voldoende geïnteresseerden bijeen te brengen om het duurzaamheidslabel van de Marine Stewardship Council (MSC) binnen te halen. Volgens de Rederscentrale komt het MSC-certificaat voor de twinrigvisserij, outrig en flyshoot in zicht. Denemarken staat zelfs nog een stap verder. Daar zou al 95 procent van de vloot die op Noordzeetong vist onlangs gecertificeerd zijn met het MSC-label. De Denen zijn van plan om tegen het einde van 2012 alle visserijen van het label te voorzien. België hinkt achter. Er *'bestaat nog geen MSC-label voor onze vloot'*, aldus de RC die eraan toevoegt dat dit komt doordat *'de Vlaamse visserijen moeilijk te kaderen zijn in het principe van één bepaalde manier van vissen, in één bepaald gebied op één bepaalde vissoort.'* Desondanks *'gaat de RC verder met het initiatief om een pre-assesment voor de twee economisch belangrijkste vissoorten, namelijk schol en tong, op te starten'*.

Steeds meer vis

De Wereld Voedselorganisatie (FAO) publiceerde een rapport over de visproductie in de wereld. Daaruit blijkt dat er in 2011 wereldwijd meer vis dan ooit geproduceerd werd en dat ook nooit eerder zoveel vis gegeten werd. In 2006 werd 137,3 miljoen ton vis bovengedaald (aquacultuur en visserij samen). In 2011 was dat al 154 miljoen geworden. Daarvan diende 131 miljoen ton voor menselijke consumptie. De visserij haalt wereldwijd nog altijd veel meer boven dan de visboeren. In 2011 werd er 90,4 miljoen ton vis gevangen, terwijl de aquacultuur goed was voor 63,6 miljoen ton. Wel moet daarbij vermeld worden dat de visserijproductie stabiliseert, terwijl de aquacultuur almaar toeneemt. In 2006 werd immers ook al 90,0 miljoen ton gevestigd, terwijl de aquacultuur van 47,3 miljoen ton in 2006 tot 63,6 in 2011 groeide.

De Martha's hernemen 'Vesche vis en nieuwe liefde'

Na de succesvolle tournee van het toneelstuk 'Vesche vis en nieuwe liefde' komt er een nieuwe reeks voorstellingen op ons af. Het stuk gaat over de rol van de vrouw in de visserij. Actrice Frieda Vanslembrouck interviewde vijftientig vissersvrouwen en puurde er een ontroerende voorstelling uit die ze samen met haar dochter Lise Boutery opvoert. De nieuwe reeks voorstellingen gaat van start op 20 september om 20 uur in het MEC Staf Versluys, Kapelstraat 76 te Bredene. Wie kaarten wil informeren zich op tel 059 56 19 60 of surft naar www.stafversluyscentrum.be. Nadien is de voorstelling ook nog te zien in Menen, De Panne, Knokke-Heist, Steenkerke, Veurne, Oostduinkerke, Zeebrugge en Nieuwpoort.

Veranderingen in de vissersvloot gedurende de eerste helft 2012

Nieuwe motor

- * Z 60 BLUE ANGEL: A.B.C. van 706 kW, bj 2012. Zeebrief ZVIS 671 van 22.05.2012. NV Beheer Shamrock, Sint Antoniusstraat 6, 8400 Oostende.
- * Z 45 STEPHANIE: Wärtsilä van 960 kW, bj 2012. Zeebrief ZVIS 672 van 01.06.2012. BVBA Stephanie, Oudengemselaan 28, 8370 Blankenberge.
- * Z 90 FRANCINE: A.B.C. van 960 kW, bj 2012. ZVIS 666 van 27.02.2012. BVBA Long Ships, Meeuwenstraat 9, 8380 Zeebrugge.

Nieuwe motor en tonnenmaten

- * Z 67 RUBENS: A.B.C. van 707 kW bj 2012. 284 BT en 85 NT. BVBA Aude Audenda, Brugse steenweg 71B, 8370 Blankenberge.

Nieuw vaartuig

- * Z 333 AVATAR: 37,45 m x 8,55 m. – 385 BT en 115 NT. – gebouwd 1993. Maaskant shipyards bv – motor: Stork Wärtsilä 1.030 kW uit 1993 – rederij NV Marco, Hulststraat 33, 8301 Knokke – Heist. Zeebrief ZVIS 665 van 09.03.2012

Afmetingen en tonnages

- * Z 738 KARIENA – MARJANNE: 27,84 m (+ 2,42 m) – 128 BT en 38 NT. BVBA Lorvan, Noordhinderstraat 2/2, 8380 Zeebrugge.

Verkoop en naamverandering

- * Z 87 BELGIAN LADY. BVBA Artevelde, ex BVBA rederij Nele. Zeebrief: ZVIS 669 van 26.04.2012. BVBA Artevelde, Irisstraat 3, 8370 Blankenberge

Vervallen zeebrief

- * N 93 AALSCHOLVER. Zeebrief ZVIS 667. BVBA Aalscholver, Emiel Coppietersstraat 98, 8620 Nieuwpoort.

Geschrap als vissersschip

- * Z 519 ENTERPRISE: geschrap op 12.04.2012. Is eigendom van 7 rederijen: BVBA Lasat – Corveleyn ; BVBA Caroline; BVBA De Toekomst; BVBA Christoph; NV Artimon; NV Van Maerlant; NV Thor. Op 16.03.2012 wordt dit aan de scheepshypotheekbewaarder gemeld.

B.V.B.A. S & S

Jofra Shipping & Trading

Postbus 51 • B - 9060 Zelzate

Tel: +32 (0) 9 361 00 04 • Fax: +32 (0) 9 360 60 04

GSM: +32 (0) 477 952 450

E-mail: jofra.jan@gmail.com

Web: www.bvba-sens-jofra.be

- Aan- en verkoop van alle visserij schepen
- Aan- en verkoop van alle motoren / koppelingen
- Alle toeleveringen / reparaties
- Inbouw van alle merken motoren en koppelingen
- Tevens uw adres voor al uw sloop- en saneringsschepen

UW PUBLICITEIT IN
HET VRIJE VISSERIJBLAD?

Contact, info en opmaak:
cdvproductions@skynet.be

HET MUZIKALE ANKER ¹²

SCHEEPSRAMPEN deel III: RAINBOW WARRIOR

'Bloemen verwelken, schepjes vergaan', een waarheid als een zeeke. 't Is al erg genoeg dat zulke rampen accidenteel gebeuren, 't is nog veel erger als het met opzet gebeurt. Een treffend voorbeeld is de aanslag op de 'Rainbow Warrior'....

De legende van de **Rainbow Warriors**, de **Regenboog Krijgers**, kwam voor het eerst onder de schijnwerper met *'Warriors Of The Rainbow'* van **William Willoya** en **Vinson Brown**. In dit boek uit 1962 vertellen de auteurs over de voorspellingen van de Hopi Indianen (of moeten ook wij 'Native Americans' zeggen?) Daarbij het *vertelment* over de Rainbow Warriors, gelinkt aan de terugkeer van Christus op aarde. Deze krijgers zullen, de tijd gekomen, opstaan om de aarde te redden van de vernietiging door milieurampen. Vermits dit teruggaat op de mondelinge overlevering, willen de versies van het verhaal onderling nogal verschillen, zodat enige vrije interpretatie niet ongewoon is... Volgens *'The Greenpeace Story'*, een ander boek, kreeg de medestichter van de organisatie, **Bob Hunter**, vanwege een zwerfende maker van dulcimers (snaarinstrument uit de Appalachen) een exemplaar van *'Warriors Of The Rainbow'*. Hunter gaf het rond tijdens de eerste expeditie van het **Don't Make A Wave Committee** dat uiteindelijk **Greenpeace** werd.

In 1978 werd de naam ten slotte gekozen voor het derde schip van Greenpeace: de **Rainbow Warrior** zou het eerste schip worden van drie met die naam. Het kreeg al snel enige bekendheid in zijn rol van ondersteunend schip bij milieu-acties. In feite was dit schip een vissersboot, een trawler gebouwd in 1955 en oorspronkelijk de *Sir William Hardy* geheten. Het In 1981 werd de **Rainbow Warrior** nog voorzien van nieuwe motoren om nog beter zijn taak te kunnen vervullen. Wereldnieuws werd de **Rainbow Warrior** pas in 1985. Vroeg in dat jaar evacueerde het schip 300 burgers van de Ongelap Atol (Marshall Eilanden) Dat atol was nucleair bezocht door Amerikaanse experimenten. De **Rainbow Warrior** voer dan naar Nieuw Zeeland om een vloot yachts te leiden die zouden protesteren tegen de Franse atoomproeven op de **Mururoa Atol** in Frans Polynesië. Daar was wereldwijd protest tegen.

Bij eerdere acties hadden de Fransen getoond dat ze er niet mee konden lachen: Franse commando's hadden de schepen al geënterd die de 'verboden zone' waren binnen gevaren. Met de **Rainbow Warrior** ging ze een stap verder, een brug te ver eigenlijk. Eerst infiltreerde men de hoofdzetel van Greenpeace, in Canada, zodat men de plannen voor de komende protesten te weten kwam. Daarna ging men tot de actie over: op 10 juli 1985, vlak voor middernacht ontploften twee ladingen. Eerst een kleinere lading, daarna een zware. Het was misschien bedoeling de twaalfkoppige bemanning de kans te geven het schip tussen de twee explosies te verlaten, dan liep het in elk geval niet zoals voorzien. Nadat hij het schip al verlaten had, bedacht fotograaf **Fernando Pereira** dat zijn materiaal nog aan boord was. Hij keerde terug, maar de krachtige twee ontploffing werd hem fataal...

Al snel werd het duidelijk dat de Franse geheime dienst achter deze terreurdaad zat en gaandeweg kwamen meer details aan de oppervlakte. Franse geheim agenten werden in Nieuw Zeeland

opgespoord en gevangengezet, later overgedragen aan de Fransen en vrij snel weer vrijgelaten. De internationale druk tegen Frankrijk werd opgevoerd. Deze geschiedenis is te complex om hier uit de doeken te doen, maar op 22 september 1985 las Frans eerste minister **Laurent Fabius** aan uitgenodigde journalisten een communiqué voor in zijn werkruimte. *'De waarheid is wreed...'*, zo begon hij en in de korte verklaring gaf hij toe dat agenten van de geheime dienst 'op bevel' hadden gehandeld. Het werd niet met zoveel woorden gezegd, maar het was zonneklaar wie de opdrachtgever was. Dat de operatie ten slotte werd uitgevoerd door een team van twee lekte ook uit, maar de namen van die 'bommenleggers' werden nooit vrijgegeven.

Greenpeace daagde Frankrijk voor een internationaal tribunaal van drie specialisten in Genève. Die kenden Greenpeace tenslotte 8.100.000 \$ toe. Zover we weten, heeft Frankrijk die effectief betaald. De tweede **Rainbow Warrior** kwam er in 1989. Wat er gebeurde met de eerste? Het wrak werd gelicht op 21 augustus 1985 en forensisch onderzocht. Men stelde vast dat herstellingen te duur zouden uitkomen en men besloot het te laten zinken in **Matauri Bay** (Cavalli Eilanden, Nieuw-Zeeland) En zo nam het schip wraak op zijn belagers, want het dient sinds 2 december 1987 als wrak voor duikers en als artificieel rif. De romp is naar verluidt overdekt met een weelderige kolonie prachtige, veelkleurige zee-anemonen! We weten niet of daar ook rood-wit-blauwe bij zijn... De masten van het schip staan tentoongesteld voor het museum van Dargaville, een stad op het noordelijkste eiland van Nieuw-Zeeland.

Het incident gaf aanleiding tot een aantal boeken en inspireerde enkele filmmakers. De muziek bleef niet achter: het Belgische **Cobalt 60**, een 'electro-industrieel' zijproject van leden van **Front 242**, is slechts één van de groepen die zich in het onderwerp vastbeet. Ierse singer-songwriter **Barry Moore**, de broer van de grote zanger **Christy Moore**, kent men onder de artiestennaam **Luka Bloom** en behoeft wellicht niet veel introductie. Hij heeft een aantal songs gemaakt die te maken hebben met het 'Muzikale Anker' (*'Sunny Sailor Boy'*, *'Exploring The Blue'*) en vermits de man wel vaker strijd levert voor 'de goeie zaak' kon een song over de gebeurtenissen van 1985 niet uitblijven. Het duurde wel even: pas op zijn cd *'Salty Heaven'* uit 1998 vinden we dit *'Rainbow Warrior'*. Het prachtige statige bijna-anthem laat echter aan duidelijkheid niets te wensen over: *'Warriors of the rainbow are answering the call...'* Met aandrang stelt hij *'Leave Polynesia alone'*. Er is zelfs een strofe in (bijzonder gebroken) Frans, maar die besparen we u: de intentie weegt hier veel zwaarder dan de uitvoering (*je m'en excuse, Luka!*) Hij vergeet het slachtoffer niet: *'Fernando Pereira gave his life to the sea / His spirit is calling out to you / to you and me: Polynesia, leave her alone!'*

Antoine Légat

SKB Life Saving Equipment

reddingsvesten - reddingsboeien - drijvende toestellen - valschermsignalen - stakellichten man.o.boordlichten - noodzenders Locat - radio Beacon - reddingsvlotten: RFD, Elliot, Viking, Zodiac, Autoflug, Bombard, Avion, Callegari, Servaux, Mitsubishi, Soniform - nazicht brandblusapparaten.

- ERKENDE SERVICESTATION -

VERANTWOORDELIJKE VOOR DE KUST:
A. VAN DURME. TEL.: 0475 25 88 02

SKB Life Saving Equipment
Vosseschijnstraat 44
2030 Antwerpen
Tel + 32 (0) 3 2138670
Fax + 32 (0) 3 2138671

Afdeling kust
H. Baelskaai 8A
B-8400 Oostende
Tel.: 059/33 96 00
Fax: 059/33 96 01

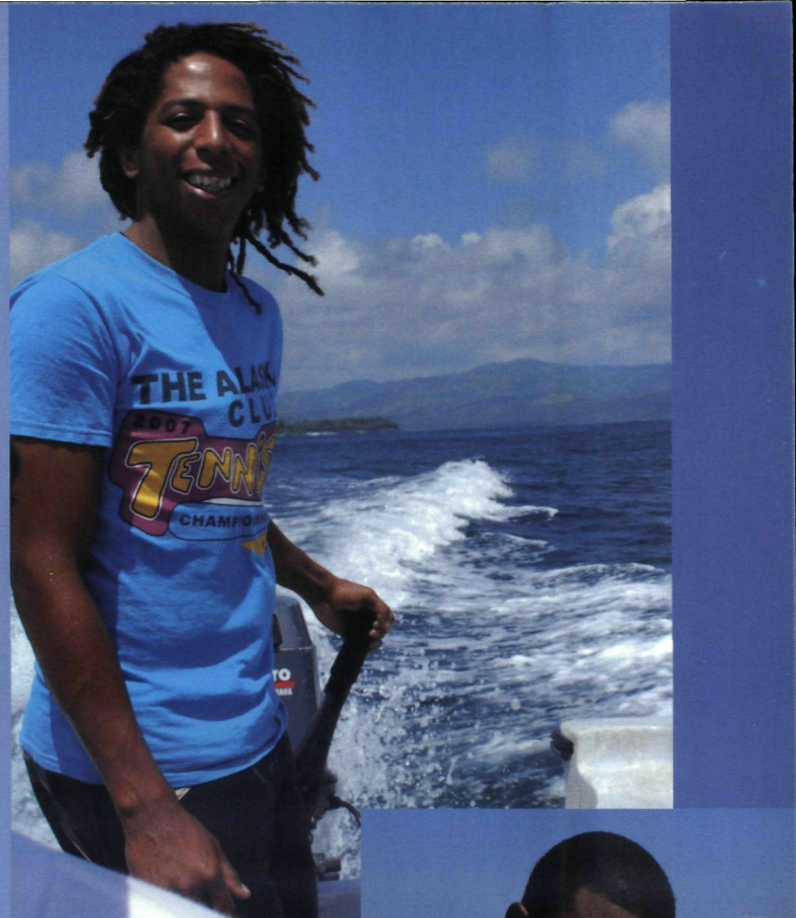
Zio Gio vertelt ...

Twée zeeën, één zee

Nog tot 15 november is in het visserijmuseum in Oostduinkerke de expo "Zeeschatten" te bewonderen. Je ziet er onder meer barnsteen (amber) en koraalsteen. Het gaat ook over de scheepswrakken en de piraterij in onze Noordzee. Wat wil nu het toeval? Uw Zio is ook reisreporter voor het toeristisch magazine Grande. Zo ging ik in mei op reportage naar de Dominicaanse Republiek, die overigens veel meer te bieden heeft dan het gekende massatoerisme. Wat bleek? Ook in de Caribische Zee zijn scheepswrakken en verborgen schatten te vinden. Over de zeeroverij kunnen ze ginds ook meespreken: van de edelpiraat Sir Francis Drake tot de sympathieke schurk Jack Sparrow uit "Pirates of the Caribbean". Kortom, alle zeeën ter wereld zijn eigenlijk één gezamenlijke wereldzee.

Tijdens mijn rondreis in de Dominicaanse Republiek kon ik kennismaken met de visserij. Geen grote kotters aldaar. Nee, de vissers trekken er 's ochtends op uit met hun éénmansloep. Een snok aan het koord van de buitenboordmotor en ze zijn vertrokken. Als ze na de middag terugkomen, ligt hun sloepje vol met reuzengarnalen, blauwe krabben en diverse soorten vis. De vangst verkopen ze rechtstreeks aan hotels en restaurants. Zo hebben ze die dag hun kost verdiend. Small is beautiful. Rijk zijn ze niet maar ze kunnen hun familie onderhouden. En ze houden genoeg over om 's avonds enkele biertjes en rums te nuttigen in de plaatselijke bar waar aanstekelijke merenguemuziek weerklinkt. Tussen haakjes: zoek op YouTube eens naar Juan Luis Guerra. Zijn liedje "Frio frio" was de soundtrack van mijn reis.

De vissers hebben nog een leuke bijverdienste. Als er toeristen opdagen, varen ze voor een zacht prijsje naar een onbewoond strand of eiland. Carlos, een jonge visser met rastakapsel en hippe T-shirt, bracht ons klein gezelschap naar een paradijselijk strand met warm helder zeewater, blauwe lucht en palmbomen. Na aankomst was Carlos plots verdwenen. Na een uur kwam hij terug met vers geplukte kokosnoten. Die kapte hij bovenaan open, in de opening perste hij een limoen uit en daarna ging er een fikse scheut rum bij de kokosmelk. We slurpten het godendrankje rechtstreeks uit de kokosnoot.

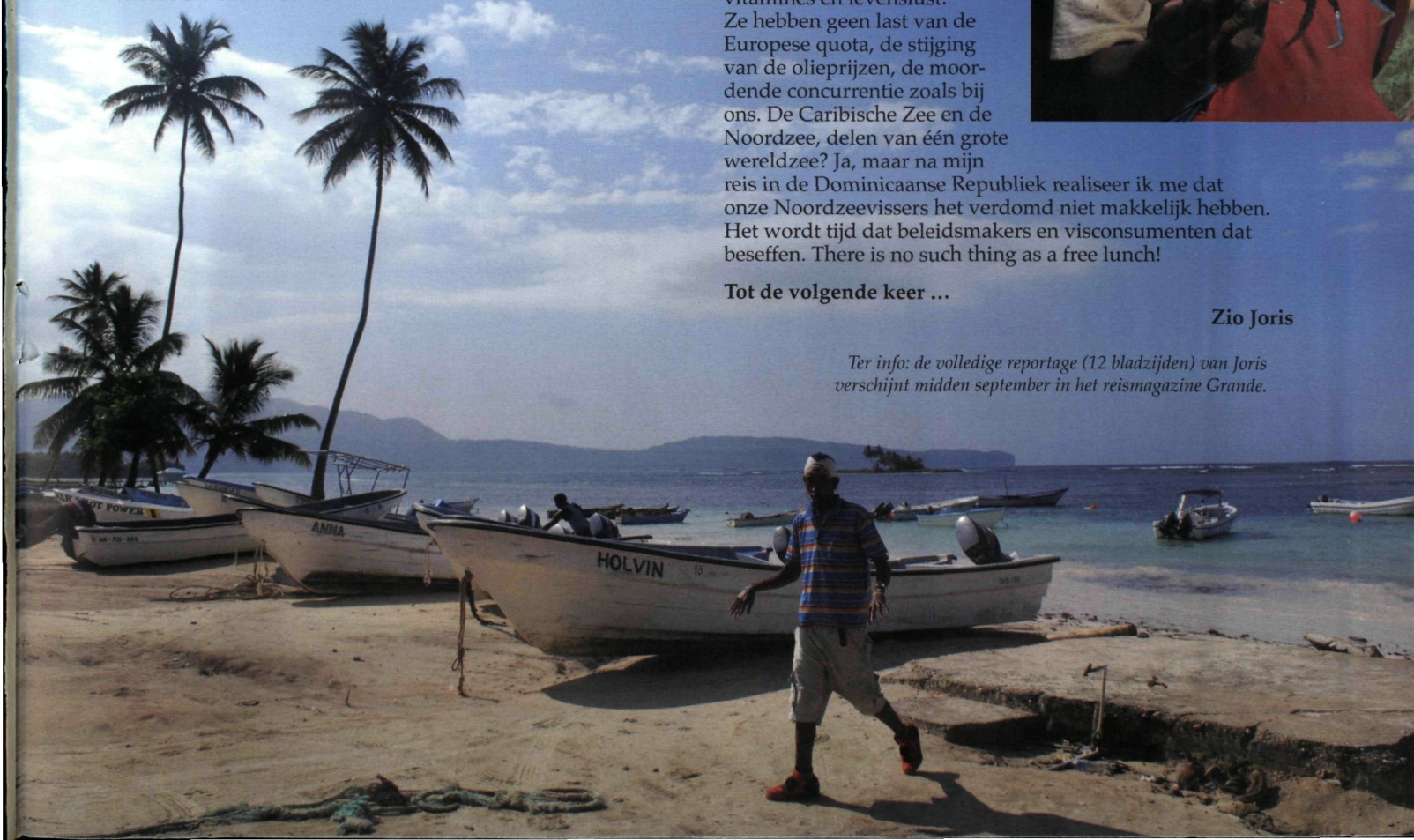

Tijdens de trip kon ik ook de lokale vissen proeven. Mero, carrite, chillo ... onbekende namen, onbekende vissen. Wel heerlijk gekruid en gegrild. In de mero meende ik een zeebaars te herkennen maar zeker weet ik het niet, ik ken er te weinig van. Nogmaals, rijk zijn ze niet, die Dominicaanse vissers. Maar de zon verschaft hen vitamines en levenslust. Ze hebben geen last van de Europese quota, de stijging van de olieprijs, de moordende concurrentie zoals bij ons. De Caribische Zee en de Noordzee, delen van één grote wereldzee? Ja, maar na mijn reis in de Dominicaanse Republiek realiseer ik me dat onze Noordzeevissers het verdomd niet makkelijk hebben. Het wordt tijd dat beleidsmakers en visconsumenten dat beseffen. There is no such thing as a free lunch!

Tot de volgende keer ...

Zio Joris

Ter info: de volledige reportage (12 bladzijden) van Joris verschijnt midden september in het reis magazine Grande.

Sinds enige maanden publiceren we een reeks interviews met... vissen. Chris Prut Meyers nam de microfoon mee aan boord van 't schip en ondervroeg deze keer...

Een interview met Stefaan de Knorhaan

We vonden dat de Vis van het Jaar toch ook moest gehoord worden. In tegenstelling tot andere vissen staat deze echter niet te wachten op aandacht. Na heel wat aandringen hebben we toch een jong exemplaar gevonden dat ons te woord wou staan, hij bevond zich wel op een zomerfestival. Een boeiende en lekkere vis: Stefaan de knorhaan.

HVB: Welkom Stefaan.

STEFaan: Yo.

HVB: Euh, yo ook voor jou. Waarom waren jullie niet happig op dit interview?

STEFaan: Omdat we tegenwoordig al genoeg in de schijnwerpers staan. Vroeger was het veel rustiger. Enkel onze grote vrienden werden door jullie gegeerd. De kleintjes konden rustig chillen want wie was er geïnteresseerd in zo'n kleine knorhaan? Niemand toch?

HVB: Ja, daar heb je een punt. Vroeger werden enkel de grotere exemplaren al van de eerste visdag 'uitgesloten', de kleintjes waren financieel niet interessant en toen was de 70/30 regel nog niet in voege.

STEFaan: 70/30 regel?

HVB: Wel, doordat kabeljauw een beschermde soort is geworden mag er niet meer ongelimiteerd op gevestig worden. Slechts 30% van de vangst mag nog kabeljauw, schelpen, krabben, krabbennijpers en schelvis zijn. Dus hoe meer kilo's vis je vangt, hoe meer kabeljauw je mag vangen. En als jullie dan in grote getale gevangen worden dan zijn er meer gullen te vangen.

STEFaan: Shit zeg, door de betutteling van de gul worden wij opeens wel interessant. Da's straf.

HVB: Dat knorhanen dezer dagen mooi geld opbrengen is natuurlijk ook een reden. En dat knorhanen easy money zijn.

STEFaan: Easy money?

HVB: Wel, knorhanen worden niet gegut. Enkel oprapen, wassen en in een kist gieten. Gemakkelijk!

STEFaan: Allez, we zijn er wel mee. Maar waarom moeten de kleintjes er nu eigenlijk ook bij?

HVB: Veel kleintjes maken ook grote hé. En meestal brengen de kleintjes ook wel hun geld op. Ik wil er wel nog aan toevoegen dat niet iedere visser zo fanatiek belust is op de kleine exemplaren.

STEFaan: Allez, we krijgen dan toch nog ergens respijt.

HVB: Jullie zijn wel met velen hé? Uitputting van het knorhanenbestand is niet aan de orde. Er zitten genoeg stekkers in de zee.

STEFaan: Hoho, stekkers zeg je? Knorhaan is onze naam hoor.

HVB: Sorry, maar wij vissers scheren rode, grauwe en Engelse poon over één kam en jullie groepsnaam is stekker. Al is het tegenwoordig al nodig om jullie apart in het logboek in te vullen.

STEFaan: Eigen schuld hé, je moet ons maar niet zoveel aanvoeren.

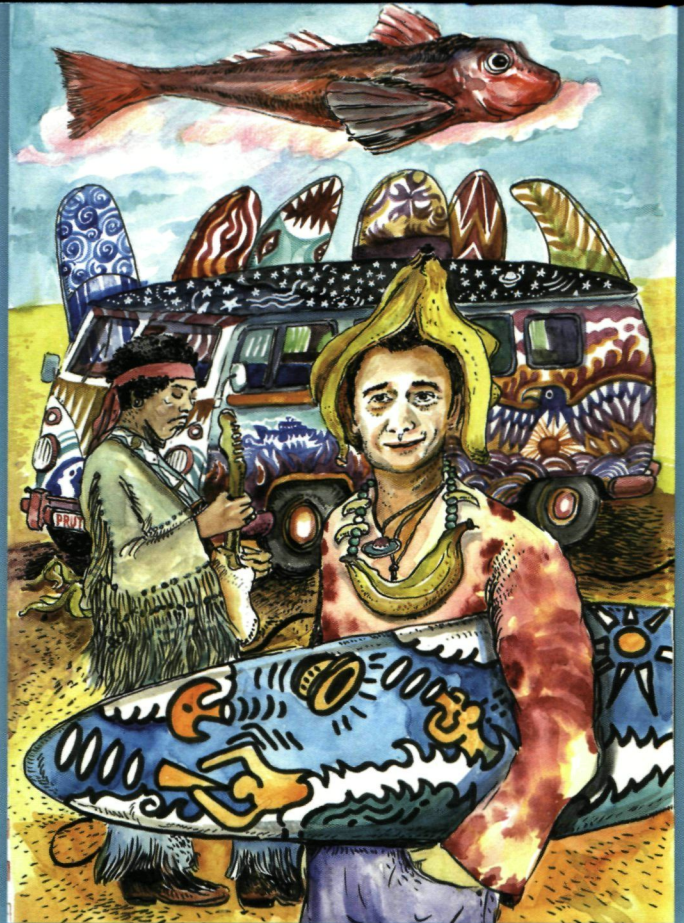
Ik vind trouwens dat het maar een saai interview is. Je bent zelf meer aan het woord dan ik.

HVB: Oké, maar een spraakwaterfall ben je dan ook niet.

STEFaan: Wij spreken niet, wij knorren.

HVB: Knorren jullie tegen de vijand? Is het daar dat jullie naam vandaan komt?

STEFaan: Welnee, da's zever in pakjes. Wij maken geluiden om chicks binnen te doen,

zo simpel is het. We lijken alle op elkaar dus moeten we ons al knorrend onderscheiden. Net zoals jullie gitaar leren spelen. Dat doen jullie toch ook om chicks te scoren? Wel, daarom maken wij diepe brommende geluiden, basgeluiden zijn goed om meiden in te pikken.

HVB: Dus als wij veel knorhanen vangen verstoren we een muziekevenement?

STEFaan: Yep, of een rendez-vous. Daar lig je dan gezellig te chillen en show te geven om van bil te kunnen gaan. Komen jullie daar af!

HvVB: Van bil gaan? Is dat niet beperkt tot de periode dat jullie met melk en eitjes zitten?

HVB: Van bil gaan? Is dat niet beperkt tot de periode dat jullie met melk en eitjes zitten?

STEFaan: En dan? Mogen wij dan enkel met het andere geslacht bezig zijn als er kindjes moeten gemaakt worden? Is dat hier voor HvVB of Kerk & Leven, shit zeg, zo vrij lijkt dat Vrije Visserijblad niet.

HVB: Tja, we zullen maar afsluiten zeker? Nog tips voor de lezers?

STEFaan: Tips? Als Vis van het Jaar is er genoeg info over bereidingswijzen te vinden. Al zullen onze versiertips daar niet bij te vinden zijn.

HVB: Knor intussen maar rustig verder. Wij weten ook wel dat de wereld niet meer zou draaien als er geen muziek meer zou zijn.

STEFaan: Daar sluit ik me volledig bij aan.

Interview Chris Prut Meyers
tekeningen Jo Clauwaert

Marnix Verleene vaart op de O 316 Aegir.
Voor ons houdt hij een dagboek bij.

Vissersdagboek

26/6 — Dinsdagmorgen gaan we aan boord.

Mecaniciens leggen de laatste hand aan de revisie van de Dafmotor. Die heeft nieuwe zuigers en veren gekregen, nieuwe mantels, dichtingen en nog andere zaken die nodig zijn om het ding te laten draaien, maar waarvan ik de naam niet weet. De oorzaak van het euvel is niet gevonden maar de motor draait weer.

In de late namiddag vieren we de trossen. Onder alziende radarogen volgen we de verplichte vaarroutes. Mist en nevel zorgen voor matig zicht. We vieren de korren op dek en breien elke driebeen toe, herleggen versleten *bindsels*. We vernieuwen de scharen en steken nieuwe *stopperketens*. De *oplangers* worden op maat gebracht en de *diepwaterbreidels* worden *ingeshekkeld*. Het vistuig is opnieuw tiptop in orde.

28/6 - 12.00 — Aan de korre. Klaar zicht, maar vissers weten dat mist bewaaid of bepist wordt. Tijdens de tweede sleep wakkert het zuidwestelijk briesje aan tot een stevige bries. Tijdens de derde sleep staat er al een hoge zeegang. Ik voel hoe mijn leeftijd me parten speelt. Mijn ellebogen spelen met mijn voeten. En het betert er niet op.

29/6 - 01.00 — Ik ben van wacht. De schipper geeft de instructies en gaat te kooi. Vijf minuten later ruik ik een mazoutgeur. De motorist haalt er de schipper bij. Ze gaan samen naar beneden. Ze constateren dezelfde *olieshit* die eerder aanleiding gaf tot het openleggen van de motor. De reis wordt afgebroken. Terug naar België. 48 uur stomen. Nutteloos diesel verstoppen. We kuisen wat nog geen tijd had om vuil te worden. Opnieuw speculeren we over de situatie. hoelang gaan we weer binnen zijn? Zullen we moeten opliggen? Wat is het probleem met de motor? Moet er een nieuwe in?

1/7 — We lopen de haven binnen. Er is verdomd veel verkeer. Zeewijding in Oostende.

4/7 — Om 10.00 weer aan boord. Bjorn heeft een zwaar verbrande hand en zal dit reisje niet meedoen. We hebben twee jongens aan boord, dus zijn we met volk genoeg. Ouders zwaaien hun zonen uit.

13.30 — Buiten. Op het weststrand zien we vijf grote rode... dingen staan. Springkastelen? Een toeristische attractie? Meeuwenverschrikkers of een politieke verkiezingsstunt?

6/7 — Om 08.00 liggen we aan de korre. We horen weinig opbeurende weerberichten voor de komende dagen. Drie slepen verder is het al van dat. De wind draait als een drol in een po (klinkt beter in het Oostends). Ons schip beweegt als een kurk op het waanzinnig golvende water.

14/7 — De laatste minuten van de laatste sleep van het eerste reisje. Het is alweer 10 dagen geleden dat we over ons zog naar de rode dingen op de dijk gekeken hebben. We hebben in een krant gelezen dat het kunst van Arne Quinze is. Aangekocht voor 480.000 euro. Zoiets kunnen verkopen, dat is pas kunst. Onze kunst zit in kisten. We hebben goed gevist. De vijf ton kabeljauw die we er van de Dienst zeevisserij bovenop gekregen hebben, hebben we kunnen benutten. Onze schipper denkt dat hij een goede beurt gemaakt heeft met het elektronisch logboek, waarin hij kon noteren dat we de toegestane hoeveelheid kabeljauw binnengehaald hebben.

foto: www.gargoylepics.net

21.40 — De langen komt roepen om te winden. De stuurboordkuil komt in een belletjeswolk boven water, bakboord laat op zich wachten. We winden twee barstsvolle zakken vis binnen. We trekken de kuil open en worden meegesleurd door de vismassa. Even beleven we de extase van de visserman, maar twee seconden later volgt al de kater. Groen groen groen. Weer kabeljauw. De schipper komt aan dek, handen in het korte haar. Waar we nog niet zo lang geleden in de spartelende massa gedanst zouden hebben, staan we er nu als lamgeslagen bij. Op halve kracht gaat het naar de haven. We gutten wat we kunnen en doen wat moet. Is marktwaardige, blijkbaar toch niet uitgestorven, kabeljauw ook te beschouwen als discard? We hebben geen tijd om te upgraden, want de kisten met kleinere gullen zijn moeilijk te bereiken in het goed gevuld visruim. Dit deel van het vissersleven valt haast niet uit te leggen. Stel je een restaurant voor met voor de deur een weegmat omdat er vijf ton klanten op een dag mogen eten. De overigen die binnenkomen worden afgeranseld en zonder pardon weer op straat gegooid. Zo ervaren wij de verplichte teruggooi!

15/7 — Binnen, lossen en met het volgende hoog water weer naar buiten. Om 23.00 gaan we aan de korre tussen een enorme zwerm Jan van Genten. Dat belooft. Twee slepen later is er storm uit het westen. Onze jongens hebben geen last van zeeziekte. Helaas ook niet van overdreven arbeidsijver. De Bjorn is er weer bij en het dekwerk loopt gesmeerd. Een wachtman meer of minder maakt voor ons een groot verschil.

18/7 — De langen heeft de wacht gedaan. De stuurboordkuil springt boven tussen schuimgehuifde hoge golven. Twee zakken vlaswijting. Aan bakboord zitten er dan weer geen. Een spot die we aan boord mogen houden. De langen heeft het weer gelapt en hoe. 111 kisten vis staan klaar om in het visruim te verdwijnen. De jongens hebben hun visdoopt gekregen. Als de buit geijsd en gestapeld is hebben we nog 10 minuten voor een rokertje en een kop koffie. De planning wordt veranderd. We gaan voor de maandagmarkt.

22/7 - 01.00 — Winden en naar binnen. Supervangst aan boord. Drie boomkorvaartuigen komen met hetzelfde getij binnen. Er zal veel vis op de markt zijn. Onze verwachtingen betreffende de besomming worden erdoor naar beneden bijgesteld.

23/7 — De vis werd zeer goedkoop verkocht. Rond de middag moeten we weer uitvaren. Voor we buiten het bereik van de telefoon zijn, hou ik nog een korte babbel met mijn lief. Tot ergens volgende week sweet.

Recuperatiebedrijf Willems nv

059/ 27 89 61
Snaaskerke

- Nieuw ijzer
- Containerdienst
- Oude metalen
- Afvalcontainers

www.nvwillems.com
info@nvwillems.be

Marnix Verleene

De Belgische visserijvloot (88)

In januari 2005 startten we met de rubriek 'De Belgische visserijvloot' waarbij we maandelijks drie foto's en een beknopte historiek van de vaartuigen publiceerden. Met 111 steekkaarten van vissersvaartuigen hadden we zowat de hele varende vloot gehad. Door de goede respons op deze rubriek gingen we er nadien mee door. Sinds februari 2008 gaan we stapvoets terug in de tijd en brengen we de vaartuigen die inmiddels uit de vloot verdwenen zijn. Deze aanpak, die gepaard gaat met het nodige opzoekwerk, leverde voldoende vaartuigen op om tot vandaag in HVB telkens een bladzijde te vullen.

Voor de juiste gegevens baseren we ons op de oudere Officiële Lijst der Belgische Vissersvaartuigen. Ook andere bronnen en archieven worden geraadpleegd om de exacte gegevens over de vaartuigen en de opeenvolgende eigenaars te vinden. (Louis Vande Castele)

Z 105 ATLAS

Lengte: 35,44 m

Breedte: 7,60 m

Tonnage: 232,45 BT

Bouwjaar: 1975

Werk: Seghers, Oostende

Motor: Deutz 1973

Vermogen: 1.320 pk

Eigenaars.

Ex KW105 MAARTEN.

Z 105 ATLAS

PVBA Atlas, Zeebrugge

(1977)

Op 13.12.1985 geschrapt.

Verkocht aan The Colne Ship-

ping Co Ltd, Luton, Enge-

land.

Foto: Verzameling LV

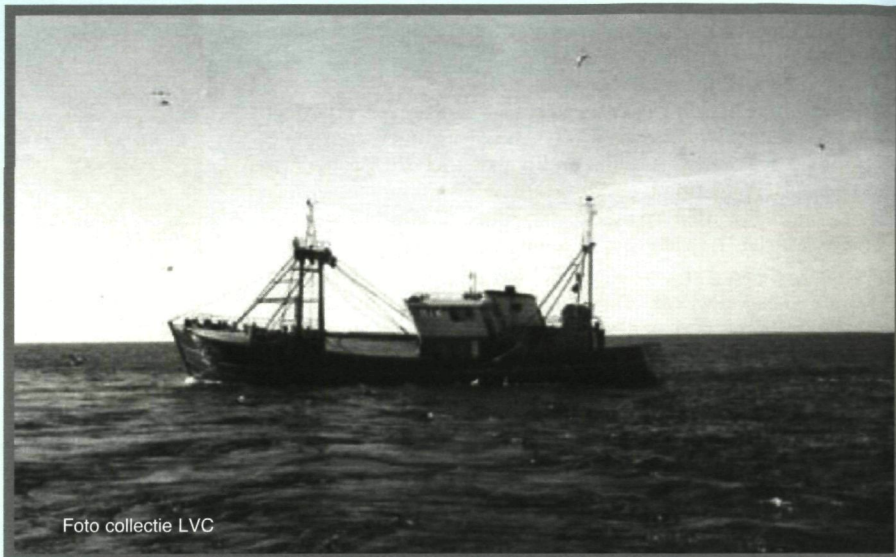

Foto collectie LVC

Z 42 MIDAS

Lengte: 34,60 m

Breedte: 6,96 m

Tonnage: 183,19 bruto

Bouwjaar: 1956

Werk: St Nazaire, Fr.

Motor: Deutz 1966

Vermogen: 660 pk

Eigenaars.

Franse reder (1956)

Z 42 MIDAS.

Vandierendonck, Knokke

(1974)

Op 18.11.1985 geschrapt

Afgebroken te Brugge.

Foto: verzameling LV

Foto collectie LVC

O 346 BROEDER

ANNOBERT

Lengte: 20,20 m

Breedte: 5,62 m

Tonnage: 51,66 bruto

Bouwjaar: 1955

Werk: Deweert, Oostende

Motor: Deutz 1955

Vermogen: 190 pk

Eigenaars.

O 346 BROEDER ANNOBERT

Karel Zonnekeyn (1955)

N 346 BROEDER ANNOBERT

Legein Albert, Middelkerke

(1966)

Legein Albert, Nieuwpoort (1981)

N 346 MARTINE

PVBA Asaert, Nieuwpoort (1983)

Op 03.09.1985 geschrapt.

Foto: LV

Foto LVdC

VEEL PAPIER, WEINIG CHOCOLA

Chris (Prut) Meyers is visser aan boord van de Z 90. Visserijschool liep hij in Heist. Hij is gehuwd met Elke waarmee hij dochtertje Elise grootbrengt.

Hij kocht deze maand nieuw werk van Creature with The Atom Brain, Django Django, Lindstrom en een speciale zomer compilatie van Nightmares On Wax: Wax da beach. Ook een box van 3cd's van Elvis, één van z'n favorieten bij het schipper zijn. Qua lezing strooide het "sardienblik" roet in het eten maar gelukkig zat "De Adem Van De Godin" in een andere reiszak. Hij kreeg dit boek op het Pauluskleintje van Katrien Vervaele.

OVER BOFSLAGEN, BEREKENINGEN EN PRUIM

Aandachtige lezers herinneren zich dat ik vorige maand schreef dat vissers omwille van de superstitie hun 'bofslagen' beter niet uitspreken. En dat ik vervolgens zo'n bofslag neerschreef. Het ging toen over de marktprijzen die voor ons goed uitgevallen waren. Wel, na het verschijnen van HvVB kregen we telkens de beste prijs van de markt en soms zelfs de beste prijs van de week! Onze baas kreeg ervoor felicitaties van de vismijn-directie. Iedereen aan boord heeft daartoe bijgedragen. De vis wordt mooi gegut en met toewijding onder het ijs gestopt. Maar het belangrijkste blijft natuurlijk dat je zelfs dan nog altijd een beetje geluk moet hebben bij de verkoop, een beetje 'pruim' zoals dat heet.

van l naar r: Steven Deruddere (of Spits en dit terzijde: Dominique Deruddere is z'n oom), Steve Compennolle, Diego Vandierendonck of Kees (die lapnaam komt uit naoorlogse tijden, z'n voorouders waren in Holland gaan schuilen voor oorlog en dus waren ze de Kezen)

Door de samensmelting van de vismijnen van Zeebrugge en Oostende zijn er heel wat problemen met de veilklok geweest. Daar hebben al heel wat vissers euro's bij verloren. Zo is het in die periode al voorgevallen dat de veiling pas om 10 uur kon beginnen. Een aantal viskopers waren tegen die tijd al weg en wie bleef rook zijn kans om minder te moeten ophoesten voor onze moeizaam gevangen vis.

Wanneer ik dit schrijf zit m'n vakantie er alweer op, sta ik als schipper op de brug en vertoeven we, bijna voor 't laatst, weer in de Golf van Biskaje. Ons quotum zou eind deze maand een klein beetje verhoogd worden. Maar aangezien er alweer vier vaartuigen uit de Golf vertrokken zijn, wegens uitgeputte quota, zal er uiteindelijk wellicht niets te herverdelen zijn.

Eén reisje in augustus zal er misschien nog wel in zitten.

Deze reis mogen we dus niet teveel vangen of onze quota zijn ook opgebruikt. Het is zaak om nu in diep water op grote tong te jagen, dure vis waarvan je er minder vangt en waardoor je dus quota spaart. Er komt stielkennis bij kijken. Kruip je op 'de drogen' dan vang je wel meer tong, maar kleinere.

De schipper moet dan een beetje rekenen: wat brengt meer op? 200 kg kleine à 6 euro of 60 kg grote exemplaren aan 22. Zekerheid is er natuurlijk nooit. Als de prijs voor de grote tongen zakt, dan sta je daar ook te blinken. Een mengeling met vooral grote exemplaren is ideaal.

Toen ik uit vakantie kwam, moest ik naar La Pallice gevoerd worden. Normaliter wordt daarvoor een busje gebruikt. M'n collega en ik hadden geen geluk, want deze keer was het een stationcar. Gevolg was dat ik materiaal moest achterlaten, waaronder m'n drank, leesgerief en enkele cd's. Even vermelden dat ik nog zo'n ouderwetse gast ben die z'n cd's meebrengt aan boord, zodat ik kan betasten wat ik beluister. Ik heb wel een iPod, maar daar gaat minder magie van uit. Bij anderen staat zo'n iPod vol gestolen muziek en daar doe ik niet aan mee. Maar goed, mijn maat en ik waren beiden 'gekraakt' toen we in Pallice arriveerden.

Ik had wel een aangename vakantie achter de rug. Ik kon deelnemen aan het HvVb-gebeuren op Pauluskleintje. In Fort Napoleon ging ik naar de expo van Storm Thorgerson kijken. Deze verzorgd de lay-out van platenhoezen. De bekendste zijn deze van Pink Floyd, maar zo kon ik er nog andere ontdekken en het verhaal erachter lezen. Interessant voor muziek- en fotofreaks. Er zijn ook fotoboeken en picture discs te koop, een aanrader dus.

Mocht het weer herfstweer worden en je weet niet wat te doen dan is dat een aanrader, maar laat ons vooral hopen dat de zon van de partij blijft en dat we bij het markten 'pruim' hebben.

Chris Prut • chris.prut@telenet.be • papier maché masker JoC

Alle industriële en scheepsherstellingen mekaniek en plaatwerk

Nieuwe Werfkaai 14 • 8400 Oostende

T: 059 33 22 15 • F: 059 33 01 55

GSM Johan: 0477 31 54 15

GSM Ludo: 0477 33 54 35

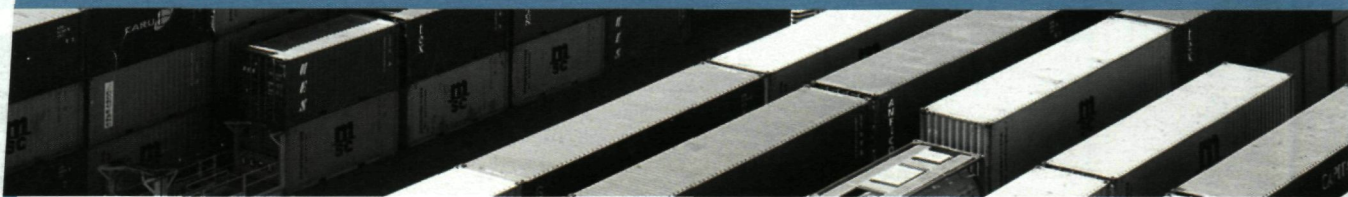

**BEMA
DOET
HET**

www.expertmanagement.be

The hassle of damage and loss is our challenge.

NorthSea Marine Surveyors^{NV}

surveyors
loss-adjusters
consultants

antwerpen
T +32 3 216 49 90
F +32 3 216 49 96
antwerpen@nsms.be

zeebrugge
T +32 50 55 08 90
F +32 50 54 78 70
zeebrugge@nsms.be

MARINE WORLD

Leading marine claim experts come together at NorthSea Marine Surveyors (formerly known as Van Ameyde Marine & Industry Belgium). The marine world goes further than ports and ships. We follow cargoes on land, by sea and in the air.

SURVEYORS, LOSS ADJUSTERS AND CLAIMS CONSULTANTS

We act as surveyors, loss adjusters and claim consultants in the marine world. We offer surveys and inspections, we investigate cargo damage and liabilities and offer risk management as regards goods transportation by sea and inland waterways, road transport and air cargo.

FORMER VAN AMEYDE MARINE & INDUSTRY BELGIUM

Maybe you know us better under our previous name, Van Ameyde Marine & Industry Belgium. The many years of experience which we built up under this name and the thorough training of our experts are the foundations of our current unique approach.

PROFESSIONAL APPROACH

What really makes us essentially different is our genuine commitment, our passion for our job and our global vision, which we share with the other members of Expert Management Group. As a tightly-knit team we stand for and go for a respectful, nuanced and solutions-based approach to every claim, every story and every interested party.